Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ✦ 11 сентябрь 1973 йил, сешанба ✦ № 214 (15.688). ✦ Баҳоси 2 тийин.

ГРУППА УСУЛИДА

ТЕРМИЗ, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Ҳисор тоғлари этагида меҳнат тароналари янграмоқда. Шўрчи районидаги «Ўзбекистон» колхозининг дала гвардиячилари ёппасига бодроқдек очилган, барги яхши тўктирилган майдонларда машина теримини группа усулида бошлаб юбордилар.

Мавсумда 300-400 тонна пахтани бункердан тўкиш мажбуриятини олган Б. Эрназаров биринчи бўлимнинг А. Болтаев бошлиқ бригадасида, механик-ҳайдовчи Б. Алиқулов шу бўлимнинг Х. Шодмонов бошлиқ бригадасида, Ж. Тошев иккинчи бўлимнинг Ф. Абдуллаев бошлиқ, Ш. Ҳайдаров шу бўлимнинг Т. Зоиров бригадасида машина теримига тушдилар. Улар дастлабки куниёқ «Ўзбекистон» агрегатида 12-15 тоннадан пахта тердилар. Шу нарса қувончлики, дастлабки машина теримидаёқ ҳар гектар майдондан 24,28 центнердан юқори сифатли пахта териб олинди.

Совхозда дефолиация табақалаштирилган ҳолда 25 августда бошланиб тўла тугалланди.

Дала гвардиячилари республикамиз механизаторларининг мамлакатдаги барча пахтакорларга мактубидан илҳомланиб ҳар куни 10-12 процентдан пахта тайёрлаб йиллик планни 20 сентябргача, зиммага олинган мажбуриятни эса 1 октябргача тўла бажариш мажбуриятини олдилар. Улар машиналарни икки сменада тўла унум билан ишлатиб 1035 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш, республикамиз ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги шарафига 3500 тонналик пахта хирмони яратиш мажбуриятини олдилар. Хўжалик механик-ҳайдовчиларининг ҳар бири тўрт қаторли терим агрегати билан камида 180 тоннадан пахта теришга қатъий сўз бердилар. Совхоздаги 8 та кўрак терадиган, 5 та кўрак чувийдиган машиналар ҳам тахт қилиб қўйилди. Пахтани қоп-қанорсиз ташишда 20 та тележка ва 10 автомашинадан унумли фойдаланилмоқда.

А. ХАЛИЛОВ.

4.750.000 тонна

ПАХТА ШТАБИ

ТЕЛЕФОНЛАР: 337343 • 337604

БОЛГАРИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ КЕНГАШИНИНГ ФАРМОНИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Совет давлатининг, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби, халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик учун курашчи ўртоқ Леонид Ильич Брежневга Болгария —Совет дўстлигини ривожлантириш, мустаҳкамлаш ва кенгайтиришдаги ҳамда Болгария Халқ Республикасида социализм қурилишидаги ғоят буюк хизматлари учун, гитлерчилар фашизмини тор-мор этишда ва халқларни озод қилишда актив қатнашганлиги учун, Совет давлатининг коммунизм қурилиши ҳамда тинчлик сиёсати соҳасида Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ленинча бош йўлини ишлаб чиқиш ва амалга оширишга шахсан ҳисса қўшганлиги учун, марксизм-ленинизм ғояларининг тантанаси йўлида социалистик ҳамдўстликни, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати билан миллий озодлик кураши сафларини жипслаштириш йўлида, ялпи тинчликни, халқлар ўртасида ҳамкорлик ва дўстликни мустаҳкамлаш йўлида хормай-толмай қилган ишлари учун Болгария Халқ Республикаси Қаҳрамони унвони берилсин.

Болгария Халқ Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси
Т. ЖИВКОВ.

Болгария Халқ Республикаси Давлат Кенгашининг Секретари
М. МИНЧЕВ.

София, 1973 йил, 8 сентябрь.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич БРЕЖНЕВГА

МОСКВА.

Азиз ўртоқ Брежнев,

Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети, Болгария Халқ Республикасининг Давлат Кенгаши ва Министрлар Совети Сизга социалистик давлатимизнинг энг юксак унвони — Болгария Халқ Республикасининг Қаҳрамони унвони берилганлиги билан Сизни ғоят хурсандлик ва қардошларча самимият билан қутлайдилар ҳамда Болгария коммунистлари, барча авлод меҳнаткашлари, бутун болгар халқи сизга чуқур ҳурмат, самимий муҳаббат билан қараётганликларини ва сиздан ғоят миннатдор эканликларини изҳор этадилар.

Болгария Халқ Республикаси Сиз азиз Леонид Ильични Болгариянинг янги тарихига бебаҳо ҳисса қўшганлигингиз ва ниҳоят даражада катта хизматлар қилганлигингиз учун республикамизнинг катта байрами — 9 сентябрь арафасида мукофотлади. СССРнинг равнақи ва қудрати учун, бутун дунёда коммунизм тантанаси учун курашга бағишланган сизнинг бутун тинимсиз ва матонатли фаолиятингиз Болгариядаги социалистик революция ғалабаси билан, азиз ватанимизнинг социалистик болқиши билан ҳам чамбарчас боғланган.

Болгар халқи Сизни улуғ совет халқининг, КПСС ва Совет давлатининг атоқли фарзанди ва раҳбари, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби, халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик учун бутун дунёга танилган ва ҳамма эътироф қилган курашчи деб — партия ва жамиятга раҳбарлик қилишда Ленин традицияларининг муносиб давомчиси деб билади ва севади.

Бутун дунёнинг коммунистик партиялари, коммунистлари ва меҳнаткашлари Сизнинг талантингизни ҳамда КПССнинг ленинча бош йўлини ишлаб чиқишни давом эттиришга ва уни СССРда коммунизм қуришда амалга оширишга, Сиз таклиф қилган ва КПСС XXIV съезди тасдиқлаган Тинчлик программасини амалга оширишга, социалистик ҳамдўстликни, жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатини тағин ҳам кўпроқ ва маҳкамроқ жипслаштириш учун, халқлар ўртасида дўстликни ва ҳамкорликни ҳар доим кенгайтириш ва чуқурлаштириш учун, марксизм-ленинизм ғояларининг тўла ғалаба ва тантана қилиши учун курашга шахсан қўшган ҳиссангизни юксак даражада қадрлайдилар. Сиз мана шу ғоят олижаноб ва самарали, ленинча принципиал ва узоқни кўриб қилаётган фаолиятингиз учун халқларнинг иззат ва ҳурматига сазовор бўлдингиз ва шу туфайли Сиз давримизнинг энг йирик сиёсий арбобларидан бири бўлиб турибсиз.

Сизни, азиз Леонид Ильич биз болгар халқининг қалин дўсти, биллурдек соф ҳаётбахш болгар — совет дўстлигининг толмас курашчиси, деб биламиз ва табриклаймиз. Жаҳонда биринчи социалистик жамиятнинг ватани ва ҳозирги замондаги социал тараққиётнинг авангарди бўлган СССР билан қардошларча дўстлик болгар халқининг ҳаётий иши ва тақдиридир. Шунинг учун ҳам партиямиз ва давлатимизнинг улуғ Совет Иттифоқи билан ҳар томонлама яқинлашишга қаратилган йўли ўзгармас йўлдир, шунинг учун ҳам болгар—совет дўстлигини ривожлантиришга, мустаҳкамлашга ва чуқурлаштиришга шахсан катта ҳисса қўшганлигингиз туфайли сизга бўлган ташаккуримиз чексиздир.

Тинчликни мустаҳкамлаш ва ҳозирги халқаро вазиятни соғломлаштириш йўлидаги ғоят катта хизматларингиз учун болгар халқининг чуқур миннатдорчилигини изҳор қиламиз. Совуқ урушдан планетамизнинг халқлари ва давлатлари ўртасида тинч ҳамкорлик қилиш сари бурилиш амалга оширилаётганлигига. Сиз қўшаётган тарихий ҳиссани ҳозирги кунда жаҳон халқлари миннатдорчилик билан ва ҳақли равишда таъкидламоқдалар. Кенг кўламда ленинча принципиаллик билан, мураккаб ва гуркираб ривожланаётган ҳозирги замон проблемаларига чуқур илмий ва ижодий ёндошиб, партия ва халқ кучига, бутун дунё коммунистлари ва коммунистик партиялари бирлигининг кучига оғишмай ишониб амалга ошираётган жуда катта ва ҳар томонлама фаолиятингиз ўзининг бутун кучини ва талантини одамларнинг фароғати ва бахт-саодатига, коммунизм тантанасига тўла-тўкис сарфлаётган ва ленинча мактаб таълимини олган коммунистик арбобнинг, раҳбарнинг ва йўлбошчининг намунасидир.

Жанговар ўртоғимиз ва биродаримиз — Сиз, ҳурматли ўртоқ Брежневга чин кўнгилдан сиҳат-саломатлик ҳамда ҳар бир болгар коммунистига, ҳар бир болгар қалбига шу қадар қадрли бўлган юксак олижаноб ишингизда тағин ҳам катта муваффақиятлар тилаймиз.

Биллурдек соф, тарих синовларидан ўтиб чиниққан, халқимизга қуёш ва ҳаво каби зарур бўлган болгар — совет дўстлиги асрлар бўйи ривожланаверсин ва яшнайверсин!

Буюк ғалабамиз бўлган, маркса-ленинча икки партия ўртасидаги, икки социалистик давлат ўртасидаги, икки халқ ўртасидаги муносабатларнинг намунаси бўлган Болгария Коммунистик партияси билан КПСС ўртасидаги, Болгария Халқ Республикаси билан СССР ўртасидаги, болгар ва совет халқлари ўртасидаги бирлик мустаҳкамланаверсин!

Сизни қардошларча қучамиз.

БОЛГАРИЯ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, БОЛГАРИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ КЕНГАШИ, БОЛГАРИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ МИНИСТРЛАР СОВЕТИ.

София, 1973 йил, 8 сентябрь.

Жарқўрғон райони хўжаликларида пахта йиғим-терими кун сайин кизиқиляпти. Механик-ҳайдовчилар ва кўпминг килограммчилар хирмонга барака киритишяпти. Райондаги «Социализм» ва «Коммунизм» колхозларининг пахтакорлари ҳар гектар майдондан 40 центнердан ошириб ингичка толали пахта етиштириш мажбуриятини олганлари ҳолда кунига 2-3 процентдан «оқ олтин» тайёрламоқдалар. Суратда: «Коммунизм» колхозининг кўп мингкилограммчи теримчиларидан О. Алимова.

А. УСМОНОВ фотоси, (ЎзТАГ).

4.750 минг тонна учун

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1973 йил 10 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — бир кунда, учинчи стун — мавсум бошидан.

Қашқадарё	1,97	16,81
Сурхондарё	1,45	10,04
Андижон	1,62	9,98
Бухоро	1,03	8,85
Фарғона	1,29	7,47
Наманган	1,08	4,25
Хоразм	0,66	2,56
ҚҚ АССР	0.39	2,00
Сирдарё	0,24	0,83
Тошкент	0,18	0,54
Самарқанд	0,02	0,06
Республика бўйича:	0,90	5,67
Шу жумладан ингичка толали пахта		
Сурхондарё	1,41	12,43
Қашқадарё	1,46	10,82
Бухоро	0,21	0,86
Республика бўйича:	1,29	10,79

Республика областларида дефолиациянинг бориши тўғрисида шу йил 10 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — дефолиация қилинган майдон (гектар ҳисобида), учинчи стун — бажарилиш проценти.

Сирдарё	159585	82,7
Тошкент	83477	64,2
Андижон	71529	62,6
Қашқадарё	43447	62,1
Бухоро	51410	49,4
Сурхондарё	49318	49,3
Хоразм	21560	30,8
Фарғона	32335	27,9
ҚҚ АССР	28836	26,2
Наманган	33388	31,8
Самарқанд	20576	17,3
Республика бўйича:	595461	48,3

ПАХТАЗОРДА

Куни кеча Қоракўл районидаги «Октябрь» колхозида бўлдик. Қишлоқ жим-жит. Одамлар далага — пахтазорга кўчиб чиққан. Кенг асфальт кўчалардан «оқ олтин» ортилган тележкалар карвони ўтиб бормоқда. Правление идораси пештоқига осиб қўйилган шиорлардан қуйидаги сўзларни ўқиймиз: Беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида она-Ватанга 6400 тонна пахта етказиб берамиз! Колхоз меҳнат аҳлининг бу йилги аҳдипаймони ана шундай.

— Меҳнатнинг қайноғини кўраман десангиз, даламизга чиқинг, — дейди колхоз раиси, республикада хизмат кўрсатган пахтакор Мустафоқул ака Шарипов. — Ҳозир далаларда 1200 дан ортиқ киши пахта теримида қатнашяпти. Яқин кунларда уларнинг сони 1700—1800 кишига етказилади. Бундан ташқари 20 терим машинаси ишга туширилади. Шу кунларда хўжалигимиз кунига йиллик планнинг 2,5—3 проценти миқдорида пахта тайёрлаётган бўлса, бу рақам сентябрнинг биринчи ярмида 5-6 процентга, кейинроқ 8-10 процентга кўтарилади.

Колхознинг Раъно Собирова бошлиқ қизлар бригадасининг довруғи районга ёйилган. Улар 40 гектар янги ерни ўзлаштириб чигит экканэдилар. Йил бўйи баракали меҳнат қилинди. Ҳосил кутилганидан ҳам мўл бўлди. Бригада чеварлари бундан бир ҳафта илгари теримга тушган эдилар. Аҳил бригадада ҳозиргача йиллик планнинг 40 процентидан ошириб пахта терилди. Бригада кунига йиллик планнинг 7—8 проценти миқдорида пахта сотяпти.

Ўлмас Жумаев бошлиқ бригадага бордик. — Мана 120 гектар майдондаги пахтамиз оппоқ очилиб турибди, — дейди бригадир,— маррамиз — 50 центнер. Пахтани қанча тез ва сифатли териб олсак хирмонимизга шунча барака қўшилаверади.

— Кеча қанча процент пахта топширдингиз?

— Ўтган куни 3,5 процент эди. Кеча 5 процент топширдик. Бугун йиллик планнинг 8 проценти миқдорида пахта тайёрлашга енг шимариб турибмиз

Бригадир гап орасида бир туп ғўзани юлиб, юқори кўтарди. Ҳосилнинг 85—90 проценти очилган. Ҳар туп ғўзада 18-20 та бўлиқ кўсак бор. Бу мўл ҳосил бригада деҳқонларининг ҳалол меҳнатидан, катта жасоратидан дарак бериб турибди.

Кенг пайкал четида қўлига қизил байроқча ушлаган одамлар кўринади. Улар қўшни карталарни машина теримига ҳозирлаётган сигналчилар. Самолётнинг пахтазор тепасидан қанча баландликда учишини белгилаб берувчилар эртадан то кечгача далама-дала югуришибди. Тепада «АН-2» самолёти пайдо бўлди. Граждан-ҳаво флотининг кумуш қанотли қушлари пастдаги сигналчиларнинг ишораси билан ғўзаларга дори сепяпти. Владимир Пшеничников ва унинг ёрдамчиси Равил Латипов бошқараётган экипаж машина терими учун кенг иш фронти яратмоқда, дефолиация сифатли ўтказилмоқда. «Қанотли» агрономларнинг бу ҳимматидан колхозчилар ғоят хурсанд.

Колхоз механизаторлари катта ишга енг шимариб турипибди. Улар ҳосилнинг 60 процентини бункерларда тўкишади. Пахтазорлар кун сайин чевар теримчилар, моҳир механизаторлар билан гавжум бўлиб бормоқда. Уларнинг ҳаммаси бир ёқадан бош чиқариб, беш йилликнинг ҳал қилувчи йили мўл ҳосилини тез ва соз териб олмоқдалар.

Р. РАҲМОНОВ,
жамоатчи мухбир.
Т. НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

БЕРУНИЙГА БАҒИШЛАНДИ

8 сентябрда Берунийда шаҳар жамоатчилигининг Ўрта осиёлик буюк қомусчи олим Абу Райҳон Беруний туғилган куннинг 1000 йиллигига бағишланган тантанали мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда меҳмонлар — Москва, Боку, Киев, Тошкент ва мамлакатимизнинг бошқа шаҳарларидан келган олимлар ҳам қатнашди.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг Раиси Е. Айтмуродов кириш нутқи сўзлаб мажлисни очди.

Мажлисда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Қорақалпоғистон филиали президиумининг раиси, тарих фанлари доктори С. Қ. Камолов Абу Райҳон Беруний туғилган куннинг 1000 йиллиги тўғрисида доклад қилди.

СССР Фанлар академияси президиуми ижтимоий фанлар бўлимининг илмий секретари, тарих фанлари доктори В. А. Куманев, Озарбайжон ССР Фанлар академиясининг академиги А. С. Сумбатзода, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти академик И. М. Мўминов, техника фанлари доктори, Украина ССР Фанлар академиясининг мухбир-аъзоси А. Н. Боголюбов ва бошқалар ҳам мажлисда нутқ сўзлашди.

Тантанали мажлисда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов, Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Камолов, КПСС Марказий Комитети фан ва ўқув юртлари бўлими секторининг мудири С. С. Хромов қатнашдилар.

Шу куни шаҳар марказида тантанали вазиятда Абу Райҳон Берунийга ҳайкал очилди. (ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ ЁЗУВЧИЛАР АНЖУМАНИ ҚАТНАШЧИЛАРИНИ ТАБРИКЛАМОҚДА

Осиё ва Африка ёзувчиларининг Олмаотада ўз ишини тамомлаган конференцияси қатнашчилари бўлган совет ва чет эл ёзувчиларидан бир группаси 10 сентябрда Ўзбекистон пойтахтига келди. Ҳиндистон, Покистон, Бангладеш қаламкашлари Тошкентга келдилар. Бу ерда совет ёзувчилари билан ана шу мамлакатларнинг ёзувчилари думалоқ стол атрофида учрашадилар.

Меҳмонлар республика ҳаёти билан танишадилар, саноат корхоналарида, колхозларда, илмий институтларда ва ўқув юртларида бўладилар, Ўзбекистон шаҳар ва қишлоқларининг ёшлари билан учрашадилар.

(ЎзТАГ).

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ РАИСИ А. Н. КОСИГИННИНГ ЮГОСЛАВИЯ СОЦИАЛИСТИК ФЕДЕРАТИВ РЕСПУБЛИКАСИГА ҚИЛАДИГАН ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА

Югославия Социалистик Федератив Республикаси Иттифоқ ижроия вечесининг раиси Д. Биедичнинг таклифига биноан СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин сентябрь ойининг иккинчи ярмида расмий дўстона визит билан Югославияга боради.

БУТУН МАМЛАКАТ—ТОШКЕНТ ЭКРАНИДА

Телевизион фильмлар V Бутуниттифоқ фестивали очилди

Экран ва телевизион антеннадан иборат эмблема Ўзбекистон пойтахтини безатди — унинг алоҳида моҳияти бор. Чунки бу эмблема миллион «зангори экран» олдида йиғилувчи энг катта аудиториянинг рамзи, мамлакатимизда санъат ҳақиқатини томошабинларга намоён этувчи барча студияларнинг рамзидир.

Тошкентда ўтказилаётган бешинчи Бутуниттифоқ фестивалининг катта экрани кейинги йилларда телевизион фильмлар соҳасида яратилган энг яхши асарларни кўрсатади.

Фестиваль 10 сентябрда очилди. Шу катта кўрик қатнашчилари — мамлакатимиздаги телевизион студиялар ва киностудияларнинг ижодий ходимлари Ўзбекистон пойтахти жамоатчилигининг вакиллари Тошкентдаги округ офицерлар уйининг катта залида йиғилишди.

Фестиваль ташкилот комитети раисининг ўринбосари — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг раиси У. Е. Иброҳимов кечани очди.

СССР Министрлар Совети Телевидение ва радио эшиттириш давлат комитетининг раиси С. Г. Лапин ўз нутқини телевизион фильмлар Тошкент кўригининг вазифаларига бағишлади. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов телевизион фильмлар V Бутуниттифоқ фестивали қатнашчиларини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукумати номидан табриклади. У ўз нутқида телевизион фильмлар ижодкорларига самарали фаолият, янги ижодий муваффақиятлар тилади.

Ушбу анъана бошланганига етти йил бўлди. Ҳозирча телевизион фестиваллар тарихи унча катта эмас. Лекин Киев, Москва, Ленинград, Минскда ўтган ҳар бир фестиваль санъатни ривожлантиришда янги бир босқич бўлди, ушбу санъат ғоявий ва ижодий ўсишининг шоҳиди бўлди.

Тошкент салмоқли бир «эстафета»ни қабул қилиб олди. Ўтган фестивалдан бери мамлакатимизнинг телевизион студиялари ва киностудиялари ойнаи жаҳон учун 600 дан ортиқ фильм яратди. Шулардан 109 таси Тошкент кўригига келтирилган.

Бу фильмлар мамлакатимиз ҳаётидаги энг муҳим, энг ёрқин босқичларни: Коммунистик партия, барча совет кишиларининг мамлакатимиз экономикаси ва маданиятини равнақ топтириш, ленинча халқлар дўстлигини мустаҳкамлаш, бутун дунёда тинчлик учун курашини акс эттиради.

«Тинчлик программаси амалда» ва «Рейндаги учрашув» деган публицистик ленталар, бутун дунё диққат бериб кузатиб борган энг муҳим воқеалар — КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежневнинг Америка Қўшма Штатлари билан Германия Федератив Республикасига қилган сафарларига бағишланган. Тошкент экранида шу фильмлар кўрсатилади.

Совет телевидениесининг катта программасига неча ўнлаб студиялар ўз ҳиссасини қўшмоқда. Барча иттифоқдош республикалар телевизион студияларининг СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишланган «Бузилмас иттифоқ» туркуми устида олиб борган ишлари биргалашиб ижод этишнинг ёрқин бир намунаси бўлди.

Мана шу кўрикда ижодкор инсонга марказий ўрин берилди. Публицистик ҳужжатли бадиий ленталар ижодий вазифани турлича ечиши билан ҳар бири беш йиллик ҳал қилувчи учинчи йили вахтасини заводлар, қурилишлар, далалар, лабораторияларда ўтаётган совет кишиларининг илҳом сарчашмаларини, эътиқод, ижодиёт ва меҳнат кучқувватини акс эттиришга ҳаракат қилади.

Фестивалга тақдим этилган 20 га яқин фильм ишчилар синфига бағишланган. «Шахтёрлар» (Марказий телевидениенинг «Экран» ижодий бирлашмаси), «КамАЗ бригадирлари» (Қозон), «Ҳаёт тақазоси» (Минск), «Одамлар, олов, металл» (Горький), «Тўқувчи» (Тошкент) фильмлари шулар жумласидандир. Қишлоқ меҳнаткашларига бағишланган фильмлар орасида «Ер ҳайдовчилар» (Владивосток), «Куриль ноли» ва «Ғаллазор хроникаси» (Саратов) бор.

Красноярскликларнинг «Эндигиси Саян», ленинградликларнинг «Туманли оролдан учган қалдирғоч», сахалинликларнинг «Тюленлар ороли», иркутскликларнинг «Тоғларда тофалария», ашхабодликларнинг «Қорақумда Аму» каби ленталари жонажон ўлканинг гўзаллигини, табиатни ўзгартиришни, шаҳар ва қишлоқлардаги янгиликларни тараннум этади.

Телевидение ҳар бир уйга кириб, ҳар бир оиланинг қалин дўсти ва йўлдоши бўлиб, ҳаётнинг турли соҳалари тўғрисида ҳикоя қилиб бермоқда. «Экран» ижодий бирлашмаси яратган «Гимнастика дерси», «Солинг» (Пермь), «Спорт шаҳри» (Киров) ленталари сиҳат-саломатлик ва бардамлик мавзуларига бағишланган. «Ўлкамиз муқомлари» (Кишинев), «Қизил рута» (Киев), «Доғистон оҳанглари» (Оржоникидзе), «Жонажон ғаллазорларда» (Минск), «Енисей лапарлари» («Экран» ижодий бирлашмаси), «Қамбарнинг сеҳрли сози» (Тошкент) фильм-концертлари хилма-хил халқ ижодиётини ёрқин акс эттиради.

Бадиий фильмлар программаси қизиқарли ва ранг-баранг, ойнаи жаҳон имкониятлари кўпгина ижодий коллективларни тобора кўпроқ ўзига жалб қилиб бормоқда. Совет Иттифоқининг телевизион студиялари ва киностудиялари фестивалга 26 та бадиий фильм, шу жумладан 9 та кўп серияли фильм тақдим этишди. Булар орасида «Мосфильм» киностудиясининг «Соялар чошгоҳда йўқолади», «Инглизчадан таржима», («Экран» ижодий бирлашмаси»), Довженко номли студиянинг «Бумбараш» лентаси бор.

Мультификацияли фильмлар ўтган фестиваллардагига қараганда хилма-ҳил ва кўп.

Тошкент фестивалида рангли фильмлар анчагина бор. Рангли программалар кўрсатаётган Тошкент телемарказининг техника билан таъминланиши кўпайганлиги туфайли ҳам шундай фильмларни кўрсатиш мумкин бўлиб қолди.

Миллион-миллион томошабинлар санъат байрамида қатнашадилар — фестиваль фильмлари Тошкент телемаркази ва Ўзбекистоннинг бошқа телемарказлари орқали кўрсатиб турилади. Бир қанча ленталарни киноэкранда ҳам кўриш мумкин бўлади. Кўпчилик телевизион томошабинларнинг таассуротлари фестиваль якунларини чиқаришга ёрдам беради.

Бадиий фильмлар, ҳужжатли фильмлар, телефильм концертлари бўйича тузилган жюрилар ғолибларини айтиб беради. Энг яхши лента яратувчиларни тўртта бош соврин ва 9 та бошқа совринлар, шунингдек Тошкент шаҳрининг соврини ва Тошкент томошабинларининг соврини, ижодий союзлар ва ташкилотлар таъсис этган мукофотлар кутмоқда.

Фестиваль давом этадиган 12 кун мобайнида турли студияларнинг ижодиёти билан танишишлар, мунозаралар, фестиваль қатнашчиларининг завод ва дала меҳнаткашлари, олим ва жангчилар билан учрашувлари ўтказилади.

Социалистик мамлакатлар телевидение ходимлари ва кино усталари Тошкент фестивалига меҳмон бўлиб келишди.

Фестивалнинг тантанали очилиш маросимида Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов иштирок этдилар.

...Шундай қилиб, залда Бутуниттифоқ фестивалининг бонги янгради. Радиотўлқинлар бу оҳангларни бутун мамлакатга таратди.

* * *

Фестиваль очилиши куни унинг қатнашчилари В. И. Ленин ҳайкали пойига гулдасталар қўйишди, В. И. Ленин Марказий музейининг филиалини бориб кўришди. (ЎзТАГ).

Олмалиқ химия заводи зўр суръатлар билан барпо этилмоқда. Бу ерда меҳнат қилаётган қурувчилар, монтажчилар, созловчилардан иборат катта коллектив йирик объектни муддатидан илгари қуриб фойдаланишга топшириш учун фидокорлик кўрсатмоқда. Суратда: 5-қурилиш бошқармасининг пешқадам бетончиси Аваз Ризаев. У кунлик топшириқни 1,5 бараварга етказиб адо этмоқда.

В. Сироткин фотоси.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

ОЛДИНГИ САФДА

Ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишларидан бери трестимиз партия ташкилоти ҳаётида катта воқеалар рўй берди. Унинг сафи анча ўсди, жанговарлиги ошди, коммунистларнинг авангардлик роли янада кучайди. Коммунистлар янги резервларни излаб топиш, иқтисодий тежамкорликка эришиш ва ишлаб чиқаришни янада ривожлантиришга бош-қош бўлаётирлар, қурувчиларнинг куч-ғайратини тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажаришга сафарбар этмоқдалар, энг яхши ишларнинг ташаббускори бўлиб чиқмоқдалар.

Ҳисобот даврида янгидан тўрт жойда партия группалари ва бир жойда цех партия ташкилоти тузилди. Ишлаб чиқариш илғорларидан, актив комсомоллардан 44 киши КПСС сафига қабул қилинди. Ҳозир партия комитети ўз атрофига 17 та партия группаси ва 14 та цех партия ташкилотларини бирлаштириб турибди. Уларнинг сафида 237 коммунист ва КПСС аъзолигига кандидатлар бор. Партия комитети ҳисобида турган коммунистларнинг 90 проценти бевосита ишлаб чиқаришда, қурилиш тақдири ҳал этилаётган участкаларда меҳнат қилаётир.

Яқинда партия группалари ва цех партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари бошланди. Партия комитети бу йиғилишга ниҳоятда пухта тайёрланди. Коммунистлар йиғилишга ойлик ва квартал планларини муваффақиятли бажарганликлари тўғрисидаги рапорт билан келмоқдалар. Ҳисобот даврида партия комитети кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш, уларнинг авангардлигини ошириш, техника ва иқтисодий билимларни пухта эгаллашларига эришишни асосий вазифа қилиб қўйди. Коммунистлар оммавий-сиёсий ишларнинг барча соҳаларида актив қатнашаётирлар.

Партия комитети йиғилишларни ўтказишга оддий коммунистларни кенг жалб қилишга, қўйилган масалаларнинг атрофлича муҳокама қилинишига айниқса алоҳида эътибор бермоқда. Партия группалари, цех ва бошланғич партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишига тайёргарлик кўриш, ҳисобот докладлари учун масалалар ўрганиш ва тайёрлаш ишига барча коммунистлар жалб қилинди. Партия йиғилиши коммунистларни тарбиялашнинг ҳақиқий мактаби бўлиб қолади.

Ҳисобот-сайлов йиғилишларига тайёргарлик даврида ҳар бир партия аъзоси фаолиятини активлаштириш ва қабул қилинган қарорларнинг таъсирчанлигини ошириш мақсадида трест партия комитети конкрет тадбирлар ишлаб чиқди.

Ҳисобот даврида трест коллективининг ҳамда пудратчи ташкилотларнинг хўжалик фаолияти устидан партиявий раҳбарлик практикаси атрофлича таҳлил қилинади. Асосий эътибор КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «1973 йил халқ хўжалик планларини муддатидан олдин бажариш учун саноат, қурилиш ва транспорт ходимларининг социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисида»ги қарорининг қандай бажарилаётганлигига, ишлаб чиқариш резервларидан унумли фойдаланиш, янги техникани жорий этиш, механизмлардан рационал фойдаланиш, меҳнатга ҳақ тўлашни тўғри ташкил этишга қаратилади.

Бригадалар, участкалар ўртасидаги социалистик мусобақага раҳбарлик, тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йили мажбуриятларининг муваффақиятли бажарилиши учун кўрилган чоралар цех ва бошланғич партия ташкилотлари томонидан синчиклаб ўрганилмоқда, камчиликлар очиб ташланаётир, яхши ташаббуслар, таклифлар мамнуният билан қайд этилмоқда. Социалистик мусобақанинг ташкил этилишидаги асосий принципларнинг қандай амалга оширилаётгани, моддий ва маънавий рағбатлантиришнинг турли формаларидан фойдаланиш аҳволи ҳам коммунистлар эътиборидан четда қолаётгани йўқ. Ишлаб чиқаришнинг ҳал қилувчи участкаларига коммунистларни жойлаштириш ҳақидаги маълумотлар ҳам чуқур таҳлил этилмоқда.

Ҳисобот йиғилишларида давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, бригада ва участкаларда коммунистларга топширилган иш учун масъулият ҳиссини ошириш соҳасида қилинаётган ишлар, топшириқларнинг қандай бажарилаётгани ҳам муҳокама этилаётир.

Бир қанча цех ва группа партия ташкилотларида ташкилий-партиявий, оммавий-сиёсий ишлар намунали йўлга қўйилган. Р. Аглеева, А. Поселеннов, А. Турдиев ўртоқлар цех партия тошкилотларининг секретари бўлган уйсозлик комбинати, 6- кўчма механизациялашган колонна, 19- автобазада коллективнинг жипслигини, ишлаб чиқаришни ривожлантириш ва меҳнат кўтаринкилигини вужудга келтиришга алоҳида эътибор берилмоқда.

Бошланғич партия ташкилоти ҳисобида турувчи барча цех партия ташкилотларида партия ҳужжатларини алмаштириш муваффақиятли якунланди. Партия ташкилотлари бу муҳим ишдан коммунистларнинг авангардлик ролини ошириш, уларнинг сафини мустаҳкамлашга қаратилган тадбир сифатида фойдаландилар. Ҳужжатларни алмаштириш давомида коммунистлар айниқса бир-бирларининг ишини, юриш-туришини, хатти-ҳаракатини синчиклаб кузатиб бордилар.

Ҳисобот-сайлов йиғилишларида ўрта звено раҳбар кадрларининг коллектив ўртасидаги ролини янада ошириш, уларнинг ўз устларида тинмай ишлашлари, сиёсий-иқтисодий билимларини тинмай ошира боришлари учун нималар қилаётганликлари яна бир марта синовдан ўтказилади. Ишлаб чиқаришни кадрлар билан мустаҳкамлаш, илғор ишчиларни раҳбарлик лавозимларига кўтариш масалалари ҳам олға сурилади.

Ҳисобот-сайлов йиғилишларини ўтказиш қатъий график асосида олиб борилмоқда. Бу йиғилишларда трест партия комитети ҳамда шаҳар партия комитети аъзолари иштирок қилиб, коммунистларнинг танқидий фикр ва мулоҳазаларини, у ёки бу иш юзасидан айтаётган фойдали таклиф ва маслаҳатларини ўрганмоқдалар. Йиғилишга тайёргарлик кўришда ва уни ўтказишда барча коммунистлар актив иштирок этмоқдалар. Йиғилиш ўтадиган жой ва вақт барча партия аъзоларига олдиндан айтилиб, хабардор қилиб қўйилмоқда.

Хуллас, трест партия ташкилоти шу кунларда ўзининг бутун диққат-эътиборини ҳисобот-сайлов йиғилишларини ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўрган ҳолда коммунистларнинг актив иштирокида ўтказишга қаратмоқда.

Х. НУРИЕВ,
Қарши шаҳридаги 13- қурилиш тресги партия комитетининг секретари.

ФАРҒОНАДА ҚИШЛОҚ ЖОЙЛАРИДА ЖАМОАТ МАКТАБГАЧА ТАРБИЯНИ РИВОЖЛАНТИРИШ МАСАЛАЛАРИГА БАҒИШЛАНГАН БУТУНИТТИФОҚ СЕМИНАР-КЕНГАШ ОЧИЛДИ

ФАРЗАНДЛАР ФАРОҒАТИНИ ЎЙЛАБ

Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларидаёқ В. И. Ленин ҳамма энг яхши нарсалар болалар учун, деган эди. Бу инсонпарварлик чақириқ ҳозирги кунда бизнинг мамлакатимизда шараф билан бажариляпти. Бу талаб Совет давлати сиёсатининг асосига ҳам киритилди.

Қишлоқда маданиятнинг умумий даражасини кўтаришда мактабгача болалар муассасалари муҳим роль ўйнайди. Партия ва ҳукуматимиз мактабгача болалар муассасаларига оталарча ғамхўрлик қилиб келмоқдалар.

Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши — меҳнаткашлар моддий фаровонлигини оширишнинг муҳим манбаъларидан биридир. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев партия XXIV съездида шундай деган эди: **«Бутун экономикани юксалтириш суръатлари, совет кишиларининг фаровонлигини ошириш суръатлари кўп жиҳатдан қишлоқ хўжалигининг муваффақиятли ривожлантиришга боғлиқ».**

Ҳозирги вақтда республикамизда қарийб 4800 та мактабгача тарбия муассасаси мавжуд бўлиб, уларда 480 минг бола қувнаб-яйраб ўсмоқда. Қишлоқда эса 175307 болани ўз бағрига олган 2572 та болалар боғча ва яслилари мавжуд. Қишлоқ мактабгача тарбия муассасаларига болаларни жалб этиш проценти 1970 йилдаги 8 процент ўрнига 20 процентга етказилди.

Қишлоқ жойларида жамоат мактабгача болалар муассасалари тармоқларини ривожлантириш, улар ишини янада яхшилаш масалалари область, район меҳнаткашлар депутатлари Советлари сессияларида, область ва район партия комитетлари бюроларида тез-тез муҳокама этиб турилибди. Жамоат мактабгача тарбияни ривожлантириш масалалари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ҳамиша диққат марказида турибди.

Кейинги йилларда республика Маориф министрлиги билан Қишлоқ хўжалиги, Совхозлар, Соғлиқни сақлаш министрликлари, касаба союз ташкилотлари ўртасида ҳамкорлик мустаҳкамланиб бормоқда. Министрликлар ва идораларнинг бирлашган коллегиялари тез-тез ўтказилиши анъанага айланиб боряпти. Уларда партия ва ҳукуматимиз томонидан қабул қилинган қарорларнинг бажарилиши биргаликда муҳокама қилинмоқда.

Колхозлардаги аксарият мактабгача тарбия муассасалари ҳозирги пайтда типовой, махсус қурилган ва яхши жиҳозланган биноларга жойлашган. Саккизинчи беш йиллик мобайнида колхозларда 20 минг ўринли мактабгача тарбия муассаса бинолари қурилди. Фақат тўққизинчи беш йилликнинг икки йили давомида колхозларда 33 минг 316 ўринли болалар ясли ва боғчалари бинолари қурилиб ишга туширилди. Агар ўтган беш йилликда бир йилда 5 минг ўринли мактабгача тарбия муассасалари бинолари ишга туширилган бўлса, 1971 йилда эса 11 минг, 1972 йилда 22 минг ўринли бино фойдаланишга топширилди.

Республикамизнинг илғор колхозларида икки, ҳатто учта йил давомида ишлайдиган мактабгача тарбия болалар муассасаларини ташкил этиш масалалари муваффақиятли ҳал этиб бориляпти. Айниқса Фарғона области колхозлари бу борада намуна кўрсатишяпти. Бу ерда болалар боғчалари тармоқларини кенгайтириш асосан янги бинолар қуриш ҳисобига олиб борилмоқда.

Шуни алоҳида қайд этиш керакки, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республикада болаларнинг мактабгача жамоат тарбияси аҳволи ва уни янада ривожлантириш тўғрисида»ги қароридан кейин колхоз ва совхозлар раҳбарлари мактабгача тарбия масаласига жиддий эътибор бера бошладилар. Эндиликда ҳар бир колхоз ва совхозга яхши боғча ва яслилар зарурлиги ҳаммага аён бўлиб қолди. Чунки, қаерда болалар боғча ва яслилари мавжуд бўлиб, уларда тарбиявий ишлар яхши йўлга қўйилган бўлса, ўша хўжаликда меҳнат унумдорлиги кўтарилиб, хотин-қизларни қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришга кенг жалб этиш имкониятлари яратилмоқда.

Республикамизда мактабгача тарбия муассасалари кадрларини тайёрлаш масаласи ҳам ижобий ҳал этиляпти. Барча областларда мактабгача педагогика билим юртлари мавжуд бўлиб, уларда 10 мингдан зиёд хотин-қиз таълим олмоқда. Уларнинг аксарияти маҳаллий миллат ёшларидир. Ҳар йили республика мактабгача тарбия муассасаларига педагогика билим юртларини тамомлаган 3,5 мингдан ортиқ ёш мутахассислар ишга юборилмоқда. Уларнинг 50 проценти қишлоқ жойларидаги мактабгача муассасаларга жойлашмоқдалар. Марказий ва область ўқитувчилар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш институтлари семинарларида 1971 йилдан буён барча категориядаги мактабгача тарбия ходимларидан 5 мингдан зиёди ўз малакасини оширмоқда.

Республикамиз хўжаликлари колхоз ва совхозларда мактабгача тарбия муассасалари ишини янада яхши ташкил этиш бўйича ўтказилаётган Бутуниттифоқ кўригида фаол иштирок этмоқдалар. Барча хўжалик раҳбарлари болалар муассасаларини асбоб-ускуналар, мебель, озиқ-овқат билан етарли таъминлашга эътибор бермоқдалар. Бу масалада колхозларга «Узглавснабпрос» яқиндан ёрдам кўрсатмоқда.

Қишлоқ мактабгача тарбия муассасаларида болалар овқатланиши анча яхшиланди. Кунига икки-уч марта иссиқ овқат тайёрланади, овқатланиш нормаларига қатъий риоя қилинади. Район халқ маорифи бўлимлари қишлоқ мактабгача тарбия муассасалари ошпазлари учун семинарлар ташкил этиб, уларнинг малакаларини ошириб боришга эътиборни кучайтирмоқдалар. Медицина хизмати кўрсатиш ҳам йил сайин яхшиланиб бормоқда.

Кейинги йилларда республикамиз қишлоқ жойларида болалар ясли ва боғчалари тармоқлари кенгайиб, уларнинг аҳволи тубдан яхшиланиб бормоқда. Коммунизм куртаклари бўлмиш кичкинтойлар ёруғ ва шинам хоналарда қувнаб-яйраб ўсмоқдалар. Уларнинг фароғати ота-оналар роҳати бўлиб қолган.

И. ТЎХТАХЎЖАЕВА,
Ўзбекистон ССР маориф министрининг ўринбосари.

ЖАНГОВАР ШУҲРАТ ҲАФТАЛИГИ

НАМАНГАН, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Областда меҳнаткашларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, халқимизнинг Улуғ Ватан уруши йилларида кўрсатган жасоратини ёш авлод онгига чуқурроқ сингдириш мақсадида жанговар шуҳрат ҳафталиклари ўтказиш одат тусига кириб бормоқда.

Бу ҳафталикда Гражданлар уруши ва Улуғ Ватан уруши иштирокчилари ҳам қатнашишмоқда. Улар орасида собиқ учувчи, авиация дивизиясининг командири, Ўзбекистон ССР «Билим» жамияти президиумининг аъзоси, истеъфодаги генерал-майор В. Сохацкий, Совет Иттифоқи Қаҳрамони, Улуғ Ватан уруши ветеранлари совети Ўзбекистон секциясининг раиси Б. Бобоев, ҳарбий ёзувчи Адҳам Раҳмат ўртоқлар ҳам бор. Областнинг шаҳар ва қишлоқларида жанговар шуҳрат ҳафталигига бағишланган йиғилиш ва Улуғ Ватан уруши ветеранлари билан учрашувлар давом этаяпти.

Олий ўқув юртлари ва давр талаби

КАМОЛОТ ЙЎЛИДА

Бугунги кунда ҳар бир олий мактаб коллективлари студентлар ишини янада яхшироқ ташкил этиш, уларда ўқишга онгли муносабатда бўлиш тўғрисида кўпроқ қайғурмоқда.

Маълумки, КПСС XXIV съездининг тарихий қарорлари мамлакатимизда тўққизинчи беш йилликнинг истиқболларини аниқ белгилаб берган. Съезд қарорларида коммунистик қурилишнинг фаол қатнашчиси бўлган совет мутахассисига талаблар ҳам ўз ифодасини топган. Шунинг учун ҳам олий ўқув юртларида бўлажак мутахассисларни тайёрлаш бугунги куннинг асосий вазифаларидан бири ҳисобланади.

Партия XXIV съезди қарорларининг изчил амалга оширилишининг ёрқин далили сифатида ўтган йили КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Мамлакатда олий таълимни янада такомиллаштириш тадбирлари тўғрисида» қабул қилган қарорларини кўрсатиш мумкин. Бу муҳим ҳужжат институтимиз профессор-ўқитувчилари томонидан қизғин кутиб олинди.

Олий ўқув юртларида таълим-тарбия ишларини янада яхшилашнинг конкрет йўлларини кўрсатиб берган бу қарор илмий-педагогик жамоатчилик ва студент-ёшларни ижодий изланиш сари руҳлантириб юборди. Бу муҳим ҳужжатда олий мактабда ўқув-тарбия жараёни ва илмий-тадқиқот ишлари савиясини оширишнинг ёрқин истиқболлари акс эттирилган.

Фан-техника тараққиёти, илм-фаннинг янгидан-янги соҳаларининг пайдо бўлиши — буларнинг ҳаммаси олий мактаб олдига масъулиятли вазифаларни қўяди. Гап фақат ўқитиш мазмунини такомиллаштириш тўғрисида бораётгани йўқ. Айни чоғда ўқитиш жараёнини муқобил тарзда олиб бориш ҳам талаб этиляпти. Буларнинг ҳаммаси ҳозирги фан-техника тараққиёти талаблари ва ютуқларига тўла жавоб бериши керак. Бундай усул ва воситаларнинг қўлланилиши ўқитиш самарадорлигини ошириш билан бирга студентлар учун ишга ижодий муносабатда бўлиш, янгиликни ҳис этиш, ўз мутахассислиги бўйича янада баланд чўққилар сари дадил интилиш имконини ҳам яратади.

Олий мактабларда ўқитиш чоғида техника воситалари — кино ва диафильмлар, овозни ёзиб олиш аппаратуралари, программали назорат воситалари, телевидение, шунингдек, электрон-ҳисоблаш техникасининг қўлланилиши — булар таълим савиясини янада кўтаради, мутахассислар тайёрлаш сифатини оширади.

Шу билан биргаликда ўқитиш жараёнига техника воситаларининг жорий этилиши устоз ва тарбиячида — ўқитувчида янада масъулият ҳиссини орттиради. Мураббий шу чоққача олий мактабда асосий фигура бўлиб келган ва шундай бўлиб қолаверади. Бўлажак мутахассисларнинг сифати, биринчи навбатда, ўқитувчининг малакасига, илмий ва методик маҳоратига, педагогик, жамоатчилик ва ташкилотчилик қобилиятига кўп жиҳатдан боғлиқдир.

Тадқиқот ишларининг тараққиёти студентлар дунёқарашини кенгайтириш, уларда ишга ижодий ёндашиш, илмий изланиш, умуман, ҳозирги мутахассис учун зарур барча сифат ва фазилатларга эга бўлиш учун ҳаракат қилишга ўргатади.

Фан-техника революцияси даврида жамият ишлаб чиқариш кучларининг тараққиёти фундаментал фанлар соҳасида, биринчи навбатда, математика, химия, физика бўйича чуқур билимга эга бўлган мутахассисларнинг моддий ишлаб чиқаришга жалб этилишига боғлиқдир.

Экономика ва халқ хўжалигини планлаштиришда математик усулларнинг қўлланилиши, бошқаришнинг автоматлашган системасини яратиш ва улардан ишлаб чиқаришнинг турли соҳаларида фойдаланиш, ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш (тез ҳисоблаш машиналари ва турли электрон қурилмаларни қўлланиш асосида)— буларнинг ҳаммаси бўлажак инженернинг математик тайёргарлигини оширишни талаб қилади.

Техника олий ўқув юртларида математика фанларининг ўқитилиши назарий масалаларни пухта ўрганиш ва студентда танланган соҳаси бўйича инженерлик муаммоларини аниқ ҳал этишда ўз билимларини қўллана олишга ўргатиш мақсадида, математика курсининг умумий амалий йўналиши бўйича абстракт (мавҳум) фикр юритишни ривожлантириш билан уйғунлашган ҳолда олиб бориш керак.

Бугунги кунда саноат ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва уни бошқариш масалалари алоҳида аҳамиятга эга бўлмоқда. Олий мактаб олдида партиянинг иқтисодий сиёсатини тўла амалга ошира оладиган қобилиятли инженерларни тайёрлашдек масъулиятли вазифа турибди.

Олий мактабда бериладиган иқтисодий билимни мазмун эътибори билан икки соҳага бўлиш мумкин. Ҳар қандай инженер-техник ходим учун зарур бўлган умумий ташкилий-иқтисодий билимлар ва мутахассиснинг хусусиятларига ҳамда иш жойи талабларига жавоб берувчи махсус иқтисодий билимлар шулар жумласидандир. Агар биринчи соҳа мутахассисни экономика ва корхона ишлаб чиқаришни ташкил этишга йўлланма берса, (корхона экономикаси ва ишлаб чиқаришни ташкил этиш), иккинчиси эса восита бўлиб хизмат қилади. Унинг ёрдамида конструктор, технолог ва тадқиқотчи ўз ишида ниҳоятда юқори самарага эришади. Шундай экан, демак, конструктор умумий иқтисодий фикр юритиш маҳоратига эга бўлиш билан бирга иқтисодий таҳлил қилиш ҳамда конструкцияларнинг техникавий-иқтисодий самарадорлигини асослаб бериш бўйича ҳам билимларини чуқурлаштириб бориши зарур. Бундай иқтисодий фикр юритиш махсус фанларни ўрганиш жараёнида шаклланиши керак.

«Ҳозирги совет мутахассиси — марксизм-ленинизм таълимоти асосларини яхши эгаллаб олган, партия билан мамлакатнинг сиёсий мақсадларини равшан кўриб турган, кенг кўламда илмий ва амалий тайёргарлик кўрган, ўз ихтисосини мукаммал биладиган кишидир», — деган эди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев студентларнинг Бутуниттифоқ слётида сўзлаган нутқида. Дарҳақиқат, бу фазилатлар ҳозирги совет мутахассисининг бугунги қиёфасини белгилаб беради. Бу фазилатлар ўқув-тарбия жараёнида туғилади ва шаклланади. Бўлажак мутахассисларнинг ана шундай юксак қиёфада шаклланиши олий мактаб коллективининг қизғин ҳаракатига, ректорат, кафедралар, жамоат ташкилотлари, хуллас ҳар бир ўқитувчининг ташкилотчилик фаолиятига, олий мактабда таълим олаётган ёшларнинг фаол иштироки натижаларига боғлиқдир.

Ҳозирги шароитда олий мактабда гуманитар, махсус ва табиий фанлари ўқитишнинг аҳамияти ниҳоятда каттадир. Бу фанларнинг йилдан-йилга аҳамияти ортиб бораётганлиги бежиз эмас. Бугунги кунга келиб, ана шу фанларнинг бошқа махсус фанлар билан бевосита алоқасини янада мустаҳкамлашни ҳаёт тақозо этмоқда.

Техника олий ўқув юртларида ижтимоий фанларни ўқитишга ҳам эътибор ортиб бормоқда. Ҳозирги фан ва техника тараққиёти тенденцияси инженер билан олимни, техника соҳасидаги мутахассис билан философни бир-бирига яқинлаштиради. Бу ўзаро яқинлашув натижасида уларнинг меҳнатлари алоҳида аҳамият касб этмоқда.

Фан-техника революциясининг ҳозирги босқичида мутахассис ва илмий-техник ходимларни тайёрлаш барча фан ва маориф соҳаларининг янада ривожланишига, моддий ишлаб чиқаришни такомиллаштиришга, илмий-техника тараққиётини тезлаштиришга, кенг имкониятлар яратиб беради.

К. АҲМЕДОВ,
Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент Политехника институтининг ректори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги.

ҚУРИЛИШДА БУРИЛИШ БЎЛАДИМИ?

ИШГА ТУШИРИЛАДИГАН ИНШООТЛАР ЙЎҚЛАМАСИ

Ҳозир Наманган катта қурилишлар шаҳрига айланган. Айниқса, кейинги йилларда бу ерда қурилиш ишлари авж олиб кетди. Бу ишларнинг асосий қисмини 10-қурилиш трести коллективи бажармоқда. Трест бинокорлари Наманган шаҳридан ташқари область районларида ҳам катта қурилиш ва ободончилик ишларини амалга оширишяпти. Лекин бу коллектив ҳамма ички имкониятларни ишга соляптими? Суръат билан сифатга баравар зўр беряптими? Ишга тушадиган иншоотларни ўз вақтида фойдаланишга топширяптими? Уларнинг ишига шу жиҳатдан қарайдиган бўлсак, бир қатор объектларда сусткашлик ва ўзибўларчилик кайфияти ҳукм сураётганининг гувоҳи бўламиз. Наманган қишлоқ хўжалик техникумининг янги бинолари комплекси қурилиши бунга мисол бўла олади.

Қурилиш бошланмасдан илгари трест раҳбарлари катта ваъдалар беришди. Лойиҳада кўрсатилган биноларни тез ва сифатли қуриб бериш юзасидан қатор тадбирлар ишлаб чиқишди. Бу тадбирлар ҳақида мажлисларда оғиз тўлдириб мақташишди. Амалда нима бўлди? Ўтган икки ярим йил ичида ўша «қимматли» тадбирлар қандай бажарилди? Аслини олганда, бу иш учун мутасадди қилиб тайинланган 112-механизациялашган кўчма колонна раҳбарлари иш бошиданоқ ўзибўларчилик кайфиятига берилдилар. Карнай-сурнай билан бошланган иш сал ўтмай ўз ҳолига ташлаб қўйилди. Оқибатда 1971 йил учун планлаштирилган 300 минг сўмлик ўрнига 100 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилди.

1972 йилда ҳам қурилишда силжиш бўлмади. Сусткашлик яна давом этди. Ҳатто олдинги йилдагига қараганда ҳам иш секинлашди. Қурилиш-монтаж ишларининг атиги чорак қисми уддаланди.

Аввалги йилларда йўл қўйилган қатор камчиликлар 1973 йилга келиб тугатилиши, қурилиш ишларини тезлатиш чоралари кўрилиши керак эди. Бироқ колонна раҳбарларининг сусткашлиги тобора авжига чиқди. Энди улар ишни бутунлай ўз ҳолига ташлаб қўйдилар. Йилнинг биринчи ярмида йиллик планга нисбатан атиги 17 процентгина иш бажарилди. Бошқача айтганда қурилиш бошлангандан буён 1 миллион 100 минг сўмлик маблағ ўзлаштирилмасдан қолиб кетди. Оқибатда шу йилнинг охирларида фойдаланишга топширилиши мўлжалланган 4 қаватли ўқув корпусининг эндигина биринчи қавати томи ёпиляпти, ишлаб чиқариш корпусининг эса деворлари тикланяпти. Гараж, қишлоқ хўжалик машиналари ҳамда автомашиналар учун айвон, қозонхона қурилишига қўл ҳам урилгани йўқ.

Биз сусткашлик сабабини билиш учун қурилиш объектидаги ишлар билан атрофлича танишдик. Қурувчилар, монтажчилар ва мутахассислар билан суҳбатлашдик. Мутасадди ўртоқларнинг фикрини билдик. Маълум бўлдики, белгиланган давлат плани ҳам, олинган социалистик мажбурият ҳам аниқ, уни бемалол ўз вақтида амалга ошира бўлади. Фақат истакка яраша ҳаракат, ташкилотчилик ва жонбозлик керак эди. Колонна коллективи, қолаверса улар фаолиятини назорат қилиб турувчи трест раҳбарларида эса худди ана шу ҳислатлар етишмаяпти.

Қурилиш малакали ишчилар билан ҳамон таъминланмаяпти. Прораб В. Алимпиевнинг тан олишича, мазкур объект учун 10 нафар пайвандчи зарур бўлгани ҳолда улардан биронтаси ҳам йўқ. 20 дурадгор ва бетончи талаб қилингани ҳолда бу ерда улардан атиги 10 киши меҳнат қиляпти.

Қурилиш ишларини механизациялаш қониқарсиз аҳволда. Биз объектни айланиб юриб, сақич қайнатаётган ишчи Набижон Мирзақулов ва бетон қорувчи Абдуфаттоҳ Азизов ўртоқлар билан суҳбатлашдик. Уларнинг айтишларича, сақич ҳам, бетон ҳам тайёр бўлган. Лекин уни юқорига кўтариб бериши лозим бўлган кран тўхтаб турибди. Маълум бўлишича, бу аҳвол фақат биринчи бор юз бериши эмас, ҳар куни такрорланиб турадиган ҳодиса экан. Автокран эскириб, яроқсиз ҳолга келиб қолган. Бир соат ишласа, уч соат тўхтаб туради. Уни тузатгунча кетган вақт ичида тайёр бўлган маҳсулот ишдан чиқади ёки бошқа ишлар билан банд ишчилар вақтни бой бериб қўлда юқорига кўтариб чиқаришади. Объект территориясини планировка қилиш учун бульдозер ва бошқа механизмлар йўқ. Қоришма тайёрлайдиган қурилиш материалларини етказиб берувчи техника етишмайди.

Қурилиш ишларининг ҳаддан ташқари кечикиб кетишига қурилиш материалларининг ўз вақтида келтириб берилмаётганлиги ҳам сабаб бўлаётир. Объект учун зарур бўлган пўлат арматуралар, металл прокатлар, йиғма темир-бетон конструкциялари, ёғоч, битум ва бошқа материаллар етишмаяпти. Материал таъминотини яхшиламасдан, меҳнатни намунали ташкил этмасдан ва бошқарувни тубдан қайта қурмасдан туриб, қолоқликка барҳам бериш, ишни олдинга юргизиш мумкин эмас.

Тўғри, Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигидан бу ерга тез-тез вакиллар келиб туришади. Объектдаги сусткашлик сабаблари бир неча марта область ва шаҳар партия комитетларида, область ва шаҳар Совети ижроия комитетларида муҳокама ҳам қилинди, тегишли тадбирлар белгиланди. Ҳар бир муҳокамадан кейин 10-қурилиш тресги раҳбарлари сал жонлангандек бўлишади. Қаердан бўлса ҳам қурилиш материалларини топиб келтиришади. Қурилиш ишларини механизациялаш ва малакали мутахассис кадрлар топиб келтириш ҳаракатига тушиб қолишади. Аммо уларнинг бу «жонбозлиги» узоқ давом этмайди, кўп ўтмай қурилиш суръати эски аслига тушиб қолади.

Қурилишда қачон бурилиш бўлади?

О. ЖУМАНАЗАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ТИНЧЛИК ВА ТАРАҚҚИЁТ БЎЛСИН

Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг Олмаотада ўтказилаётган бешинчи конференцияси 9 сентябрда ўз ишини тугаллади. Бу ваколатли учрашувда Осиё ва Африканинг 55 мамлакатидан келган вакиллар ва шунингдек барча қитъалардаги 17 ташкилот ва ёзувчиларнинг уюшмаларидан келган меҳмонлар қатнашди. Мунозаралар чоғида улар ёзувчиларни янада бирлаштиришнинг йўллари ва шакллари тўғрисида, бадиий ижодиётнинг ижтимоий-сиёсий аҳамиятини ошириш ҳақида фикрлашиб олдилар.

Олти кун давом этган конференцияда сўзга чиққанлар мустақиллик учун, империализмга, мустамлакачиликка ва сионизмга қарши, бутун дунёда тинчлик учун курашаётганларнинг биринчи сафларида турган тараққийпарвар санъаткорларнинг юксак бурчи тўғрисида гапирдилар.

Тўққизинчи сентябрда Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари конференциясининг қатнашчилари ўрта асрнинг улуғ энциклопедист олими Ал Фаробий хотирасига бағишланган мажлисда Қозоғистон жамоатчилиги билан бирга иштирок этдилар. Ал Форобий туғилган кунининг 1100 йиллиги 1975 йилда жаҳоннинг кўп мамлакатларида нишонланади.

Мажлисни Қозоғистон ССР Фанлар академиясининг президенти Ш. Е. Есенов кириш нутқи сўзлаб очди. Академик Б. Ғ. Ғафуров ва Қозоғистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси А. Х. Қосимжонов доклад қилдилар.

Ёзувчилардан Адил Раҳмон ал-Шарқавий (Миср Араб Республикаси) ва Ҳалил Абдил Азиз (Ироқ) Ал-Фаробийнинг жаҳон маданияти хазинасиға жуда катта ҳисса қўшганлигини айтиб ўтдилар. Қозоғистон ва Ўрта Осиё халқлари каби араб халқлари ҳам бу олим билан ҳақли равишда фахрланадилар, дейишди нотиқлар.

Мажлисда Покистоннинг кўзга кўринган шоири. «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофотининг лауреати Файз Аҳмад Файз ва Сурия Араб Республикаси ёзувчилари делегациясининг раҳбари Аднон Баҳожати ҳам сўзга чиқдилар. Улар совет олимларининг ўрта асрнинг улуғ мутаффакири асарларини ўрганиш борасидаги фаолиятига юксак баҳо бердилар.

Мажлисда Қозоғистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси С. Б. Ниёзбеков, Қозоғистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг секретари С. Н. Имашёв, Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари уюшмасининг Бош секретари Юсуф Ас Сибоий, СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари Г. М. Марков, Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари билан алоқа Совет Комитетининг Раиси К. Яшин, Қозоғистон пойтахти жамоатчилигининг вакиллари ҳозир бўлдилар.

* * *

Конференция ишининг охирги кунида унинг делегатлари ва фахрий меҳмонлари Қозоғистон пойтахтидаги паркларнинг бирида дўстлик хиёбонини барпо қилишда қатнашдилар.

* * *

Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари бешинчи конференциясининг якунловчи ялпи мажлисини Юсуф ас Сибоий очди. Сўнгра Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари билан алоқа қилувчи Совет Комитети Раисининг ўринбосари А. В. Софронов сўзга чиқди. У уюшманинг янги раҳбарлигига кимлар сайланганлигини маълум қилди. Янги сайланган бош секретарь Юсуф ас Сибоийни ва унинг икки ўринбосари — Алекс Ла Гумани (Жанубий Африка Республикаси) ва Субхас Мукержини (Ҳиндистон) мажлис аҳлига таништирди.

Халқаро «Нилуфар» адабий мукофотининг 1973 йилги лауреати — Жазоирнинг таниқли шоири, романчиси ва драматурги Котиб Ёсинга тантанали вазиятда топширилди.

Делегатлар сиёсий комитети ва иккала маданий комитет таклиф қилган махсус резолюцияларни қабул қилдилар.

«Ҳинди-Хитойга доир» резолюцияда конференция қатнашчилари Вьетнамда урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисида Париж битими имзоланганлигини табрикладилар. Шу билан бирга улар мана шу битимларнинг шартлари муттасил бузилаётганлиги натижасида шу вақтача ўт очишни батамом тўхтатишга эришилмаганлигидан жиддий ташвишланаётганликларини изҳор этдилар.

Резолюцияда жаҳон халқлари Жанубий Вьетнам халқларининг бирдан-бир қонуний вакили бўлган Жанубий Вьетнам Республикасининг ҳукуматини таниш учун курашни кучайтиришга даъват этилади. Анжуман қатнашчилари Лаос ва Камбоджа халқларининг одилона курашига ўзларининг бирдам эканликларини ҳам айтдилар.

«Исроилнинг араб мамлакатларига қарши давом этаётган агрессияси тўғрисида»ги резолюцияда айтиладики, Осиё ва Африка мамлакатларининг ёзувчилари Исроилнинг араб давлатларига қарши агрессиясини қатъий равишда қоралайдилар, араб халқларининг адолатли курашига ўзларининг бирдам эканликларини изҳор қиладилар. Араб халқларининг тарихий революцион ғалабаларини ҳимоя қилиш ишидаги позицияларини мустаҳкамлаш йўлида олиб бораётган курашига Совет Иттифоқи бераётган катта мададни конференция қадрлайди.

Конференция ватанга қайтиш учун, ўз тақдирини мустақил ҳал этиш ҳуқуқи учун курашаётган Фаластин халқига қизғин салом йўллайди ва қардошларча бирдамлик изҳор этади.

«Африка халқларининг озодлик кураши билан бирдамлик» деган резолюцияда айтиладики, Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг конференцияси Португалия мустамлакаларида — Ангола, Мозамбик, Гвинея (Бисау), Яшил Бурун ороллари ва Сантомедаги курашаётган халқларни қўллаб-қувватлайди ҳамда уларнинг миллий озодлик учун курашдаги муваффақиятларини табриклайди. Конференция империализм кучларининг Португалия, Жанубий Африка ва Родезия ирқчилари билан тил бириктирганлигини қатъий равишда қоралайди.

«Чили халқининг реакцияга қарши курашини қувватлаш» резолюциясида Осиё ва Африка ёзувчилари Чили халқини революцион ғалабаларидан маҳрум этишга уринаётган ички ва халқаро реакциянинг жиноий ҳаракатларини қатъий равишда қораладилар. Конференция қатнашчилари Чили халқининг курашига бирдамлик изҳор этдилар, унинг танлаган йўлида ғалаба қозонишини истаганликларини билдирдилар.

Конференциянинг маданий комитетлари қабул қилган резолюцияларда ёзувчилар ўзларининг қаламкаш биродарларини янги мустамлакачиликнинг реакцион идеологиясини фош қилиб ташлашга, Осиё ва Африка мамлакатларининг маданий ҳаётига шу идеологиянинг суқилиб киришига қарши кураш олиб боришга даъват этдилар.

Конференция қатнашчилари якунловчи ҳужжат-умумий декларацияни гулдурос қарсаклар остида қабул қилдилар.

Шу ҳужжатда айтиладики, конференция Африка ва Осиё ёзувчиларининг ҳаракатини ривожлантиришда янги босқич бўлди. Африка ва Осиё ёзувчилари ҳаракати бошлангандан бери ўтган йиллар давомида, дейилади декларацияда, тинчлик, озодлик ва социал тараққиёт кучлари ўсиб борди ва айни вақтда империализм ҳамда реакция позициялари заифлашаверди. Вьетнам халқининг қаҳрамонона кураши ғалаба билан тугади. Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар Вьетнамга бериб турган ёрдам бу ғалабани қўлга киритишни кўп жиҳатдан таъминлади. Вьетнамнинг қўшниси бўлган Лаосда тинчликни тиклаш ва миллий иноқликка эришиш тўғрисида битим тузилди. Қўшни мамлакатлар бўлган Ҳиндистон, Покистон ва Бангладеш ҳукуматлари келишмовчиликларни тугатиш чораларини кўрдилар.

Шу билан бирга, дейилади декларацияда, империализмнинг моҳияти асло ўзгаргани йўқ. Яқин Шарқда Исроилнинг урушқоқ сионист доиралари ғайри қонуний равишда босиб олинган араб ерларини ҳануз ушлаб турибдилар. Фаластинлик араб халқига қонуний ҳуқуқларини бермаётирлар. Ирқчилар ва мустамлакачилар Жанубий Африка, Родезияда ва Португалия мустамлакаларида бедодлик қилмоқдалар. Чилида империалистлар қўллаб-қувватлаётган реакцион унсурлар мамлакатнинг прогрессив революцион тараққиётига ҳалақит бериш ва Чили халқини ғалабалардан маҳрум этиш мақсадида шиддатли кураш олиб бормоқдалар.

Ёзувчилар ва маданият арбоблари ўз ижодлари билан халқларни руҳлантирмоқдалар ва илҳомлантирмоқдалар. Биз, Осиё ва Африка мамлакатларининг ёзувчилари, дейилади сўнгра декларацияда, адабиёт ва маданият инсоният тақдирини шакллантиришда қудратли ва ҳал қилувчи куч эканлигига қатъий ва чуқур ишонамиз. Бирлигимизни мустаҳкамлаймиз, деб конференциямизнинг юксак минбарида туриб яна бир марта айтамиз.

«Биз, дейилади сўнгра резолюцияда, Камбоджада қон тўкишни дарҳол тўхтатишни талаб қиламиз. — Биз Исроил қўшинларини оккупация қилиниб турган араб ерларидан олиб чиқиб кетишни қатъий талаб қиламиз, Фаластин халқининг ўз миллий ҳуқуқлари учун олиб бораётган курашини қўллаб-қувватлаймиз. Биз Жанубий Африкадаги ва Родезиядаги ирқчилик режимларини жуда қатъий равишда қоралаймиз. Ангола, Гвинея (Бисау) ва Мозамбикнинг озодлик учун олиб бораётган курашини қўллаб-қувватлаймиз. Биз социалистик ва демократик ривожланиш йўлини танлаб олган Чили ва бошқа мамлакатларнинг халқларига бирдамлик изҳор қиламиз ҳамда уларга ҳар доим муваффақиятлар тилаймиз.

Биз, Осиё ва Африка мамлакатларининг ёзувчилари шуни яхши биламизки, ҳозирги дунёда реакциянинг барча формалари империализмга, эски ва янги мустамлакачиликка, феодализмга қарши кураш тўхтаётгани йўқ. Социалистик мамлакатлар, айниқса Совет Иттифоқи барча мазлум халқларнинг озодлик учун олиб борилаётган курашида уларнинг ҳар доим ишончли иттифоқчилари бўлганликлари, иқтисодий ривожланиш, техника ва маданият соҳасидаги ўзларининг қимматли тажрибаларини ҳар доим уларга аямай бериб турганликларини биламиз. Социалистик мамлакатлар ва айниқса Совет Иттифоқи озодликка эришган мамлакатларнинг эркинлигини мустаҳкамлашларига, маданий ривожланишларига, халқларнинг ижодий энергиясини тиклашларига ҳар доим ёрдам бермоқдалар.

Бутун дунёда тинчлик учун, инсониятни озод қилишдан иборат буюк тарихий мақсадга эришиш учун, социализмга олиб борувчи социал ўзгаришлар қилиш учун кураш антиимпериалистик кураш жаҳон фронтининг ажралмас қисми эканлигини тушуниб турибмиз, дейилади умумий декларацияда. — Шунинг учун ҳам биз халқаро кескинликни юмшатишга қаратилган ҳаракатларнинг ҳаммасини ва айниқса Совет Иттифоқининг кейинги вақтларда қилган ишларини қўллаб-қувватлаймиз. Биз Осиё ва Африка мамлакатларининг муваффақиятли ривожланиши ва миллий тикланиши учун шароит вужудга келтираётган тинчликсевар кучларнинг муваффақиятларини табриклаймиз.

Биз ҳарбий бюджетларнинг кўпайтирилишига, ядро қуроли запасларининг вужудга келтирилишига, «ўта буюк давлатлар», «учинчи дунё» деб номланган мамлакатларнинг манфаатлари зарарига тил бириктирганлар, деган баҳона билан «совуқ уруш»ни абадийлаштириш йўлидаги уринишларга қарши курашмоқдамиз.

Биз тинчликсевар кучларнинг Москвада ўтказиладиган жаҳон конгрессини табриклаймиз. Бу анжуман тинчлик, демократия ва миллий озодлик учун олиб борилаётган антиимпериалистик курашда янги босқич бўлишига ишонамиз. Бутун дунёдаги, хусусан Осиё ва Африкадаги тараққийпарвар ёзувчиларнинг иштирок қилиши бу конгресснинг муваффақиятли ўтишига ҳеч шубҳасиз, ёрдам беради».

Сўнгра декларацияда уқтириб айтиладики, жаҳоннинг шу районида ҳеч бир истисносиз Осиёдаги барча давлатларнинг иштироки билан коллектив хавфсизликни таъминлаш Осиёда тинчлик иши учун ғоят муҳимдир. Хавфсизлик халқаро можароларни ҳал этишда куч қўлланишдан воз кечишга, миллий суверенитетни ва чегараларнинг даҳлсизлигини ҳурматлашга, бошқа давлатларнинг ички ишларига аралашмасликка, экономика ва маданият соҳасида ўзаро манфаатли ва тенг ҳуқуқли ҳамкорликни рағбатлантиришга асосланиши лозим.

Осиё ва Африка халқларининг бирлигига ва уларнинг социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари билан дўстлигига путур етказишга интилаётган, қирғин урушларни авж олдирмоқ ва геноцидни такрорламоқ учун феодализм, шовинизмдан ва қабилачилик ҳусуматларидан фойдаланишга уринаётган ва тинчликка қарши ҳаракат қилаётган душманларни конференция қатнашчилари қораладилар. Бизнинг мақсадимиз, дейилади ҳужжатда, иқтисодий ва сиёсий эксплуатациядан ҳоли бўлган жамият қуришдир.

Осиё ва Африка ёзувчиларининг навбатдаги конференциясини 1977 йилда Кенияда чақиришга қарор қилинди.

Пировардида конференция раиси, СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари Г. М. Марков нутқ сўзлади. У шу анжуманни чақириш йўлида самарали ишлар қилган халқаро ташкилот комитетига ҳамда Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари уюшмасининг бош секретари Юсуф ас Сибоийга конференция қатнашчилари номидан ташаккур айтди. Шу билан Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг бешинчи конференцияси тугади.

* * *

9 сентябрда Қозоғистон ССР ҳукумати конференциянинг делегатлари ва фахрий меҳмонлари учун қабул маросими ўтказди.

В. ГАНЖА,
П. КОСОЛАПОВ,
А. МУСТАФИН,
ТАСС махсус мухбирлари.

ЧАҚИРИҚҚА ЛАББАЙ ДЕБ...

Республикамиз механик-ҳайдовчиларининг нидоси бепоён мамлакатимиз бўйлаб баралла янграйди. Уларнинг ҳосил йиғим-теримини қисқа муддатларда ўтказиш, терим агрегатларидан унумли фойдаланиш ҳақидаги чақириғини совхозимиз механизаторлари қизғин маъқуллаб кутиб олди. Улар 4 минг гектар майдондаги ҳосилнинг ҳаммасини машиналар бункеридан тўкишга аҳду-паймон қилиб, жасоратли меҳнатга киришиб кетдилар.

Ҳозиргача ғўзаларимизнинг ярмидан кўпини сифатли дефолиация қилдик. Мавсумга аллақачон тахт қилиб қўйилган 60 та тўрт қаторли «Ўзбекистон» машинасидан 10 таси ишга тушди. Бобониёз Кўчқоров бошлиқ комплекс механизациялашган бўлимимиздаги Эркин Очилов раҳбарлик қилаётган бригада аъзолари машина теримини авж олдириб, йиллик пахта тайёрлаш планини икки кунда ошириб бажардилар. Мавсумда 350-400 тоннадан пахта териш мажбуриятини олган механик-ҳайдовчилардан Б. Элмуродов, Қ. Ҳамидов, И. Кўчқоров ўртоқларнинг ҳар бири дастлабки икки кунда 20-25 тонна «оқ олтин»ни бункерлардан ағдардилар.

Биз 10 сентябргача мавжуд 60 та «Ўзбекистон» машиналарининг ҳаммасини ишга тушириш учун барча тадбирий чораларни кўрдик. Механизаторларимиз ўз зиммаларига юксак мажбуриятлар олдилар. Дала гвардиячиларидан 10 киши мавсумда 350-400 тонна, 16 нафари 300-350 тонна, 15 таси 200-250 тоннадан пахтани пўлат этаклардан тўкишга бел боғлашди.

— Тўйдиган ошни кўз биладир, дейишади элимизда. Бу йил барча майдонларимизда ҳосил чўғи кутилганидан ҳам юқори. Ҳар бир туп ғўзада ҳозирдаёқ 8-10 тадан бўлиқ кўсак пишиб етилди. Барги яхши тўкилган пайкалларга назар ташласангиз, оппоқ чойшаб тўшалгандек туюлади. Шунинг учун ҳам биз йил бошидаги дастлабки марраларимизни қайта кўриб чиқдик ва янги юксак мажбуриятлар олдик:

Давлатга пландаги 6 минг тонна ўрнига 8 минг тонна пахта сотишга, ҳосилдорликни ўтган йилдагига нисбатан гектар бошига 5 центнерга кўпайтиришга, ҳосил йиғим-теримини қўл меҳнати ва четдан ёрдамчи кучлар ишлатмай фақат машиналар билан ўтказишга, давлат планини 30 иш кунида, уддалашга аҳд қилдик.

Республикамизда долзарб кунлар бошланди. Биз 10 сентябрдан бошлаб ҳамма терим агрегатларини ишга туширамиз ва 60 та «Ўзбекистон» маркали машина билан ҳар куни йиллик планнинг 8-10 процентн миқдорида ёки 300 тоннадан ошириб пахта тайёрлаш графигини белгиладик. Бу тадбирлар ҳаммаси аниқ ва конкрет режалардир. Хўжалигимизнинг Б. Кўчқоров раҳбарлик қилаётган комплекс механизация бўлими аъзолари планни 10 иш кунида бажариб гектаридан 40 центнердан хирмон кўтариш мажбуриятини олди. Ш. Нуралиев, О. Шукуров, Х. Бердиқобилов ўртоқлар раҳбарлик қилаётган пешқадам бўлимларнинг ишчилари ҳам катта майдонларнинг ҳар гектаридан 30 центнердан ошириб хирмон кўтариб, ҳосилдорликни бултургидан бир ярим-икки баравар ошириш учун жонбозлик кўрсатиб ишлаяптилар. Тонготар Инотов, Норқобил Аҳмедов, Олим Холмуродов, Эргаш Набиев, Норқул Мусулмонов каби чўлқуварлар раҳбарлик қилаётган бригадаларнинг аъзолари эса бир йилда гектар бошига ҳосилдорликни 10-15 центнерга ошириш, 35-40 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш учун жонбозлик қилмоқдалар.

Совхозимиздаги 80 коммунист ва 200 га яқин комсомол аъзосининг ҳаммаси шу кеча-кундузда ҳосил йиғим-теримининг тақдири ҳал бўлаётган жойларга сафарбар этилди.

Қисқаси, биз беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йили вазифаларини шараф билан бажариш, республикамиз ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги юбилейини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун барча имконият ва резервларни ишга соламиз.

О. ЖУМАЕВ,
Гагарин районидаги Абдулла Набиев номли совхоз директори.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

ФАКТЛАР ТАСДИҚЛАНДИ

Гулистон — республикамизнинг ёш шаҳарларидан бири. У йил сайин кенгаймоқда ва гўзаллашмоқда. Аҳолининг сони тобора ошиб боряпти. Буни ҳисобга олиб, янги уй-жой массивлари барпо этилаётир. Ана шу ерда қурилган шинам уйларда ишчи ва хизматчиларнинг оилалари истиқомат қилишяпти. Бунинг учун улар партия ва ҳукуматимизга чексиз миннатдорчилик билдиришмоқда.

Лекин янги уй-жой массивларини барпо этиш вақтида аҳолининг маданий-маиший эҳтиёжларини қондириш тўла ҳисобга олинмаган. Бу ерда медицина, алоқа, маиший хизмат кўрсатиш муассасалари йўқ. Биринчи микрорайонда ҳаммом-кир ювиш комбинати қурилган. Бироқ, у ишламаётир.

Газетхон Э. Рўзибоевдан олинган ана шу мазмундаги хат текшириш ва чора кўриш учун Гулистон шаҳар ижроия комитетига юборилганди. Олинган жавобда айтилишича, хатда келтирилган фактлар тўғри. Аҳолининг талабини қондириш, медицина, алоқа ва маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш мақсадида учинчи микрорайонда поликлиника, алоқа узели ва маиший хизмат кўрсатиш объекти очилган. Шу йилнинг биринчи кварталида иккинчи ва учинчи микрорайонларда жамоат маркази ишга туширилади. Натижада бу ерда яшовчи аҳолининг маданий-маиший талаби тўлароқ қондирилади.

Биринчи микрорайондаги ҳаммом-кир ювиш комбинати иссиқ сув манбаи бўлмагани учун ишламаяпти. Ҳозир комбинатнинг буғ қозонлари монтаж қилиняпти, юқоридан ўтадиган буғ трубаларини қуриш ишлари амалга оширилмоқда. Бу ишларни 1974 йилнинг биринчи кварталида тугаллаш ва ҳаммом-кир ювиш комбинатини ишга тушириш мўлжалланяпти.

Жанубий Вьетнамнинг озод этилган районларида қайта тиклаш ва қурилиш ишлари қизитиб юборилди. СУРАТДА: Данг-ҳа электр станциясининг ремонтчилари (Куангчи вилояти) электр узатиш линияларини қайта тикламоқдалар.

ВИА — ТАСС фотоси.

КОНФЕРЕНЦИЯ ИШИНИ ТУГАЛЛАДИ

ЖАЗОИР, 10 сентябрь. (ТАСС махсус мухбири). Блокларга қўшилмаган мамлакатлар давлат ва ҳукумат бошлиқларининг IV конференцияси кеча бу ерда ишини тугаллади. Конференциянинг якунловчи мажлисида Жазоир Халқ Демократик Республикаси Революцион Кенгашининг Раиси Хуари Бумиддин нутқ сўзлади.

У қўшилмаслик ҳаракатининг вазифаларига тўхталиб, жумладан бундай деди: Учинчи дунё мамлакатлари миллий озодлик учун курашда социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг мавжуд бўлиб турганлигидан, шунингдек бутун дунё тараққийпарвар кучларининг бераётган мададидан куч олиб турдилар. «Октябрь революцияси ва кучларнинг жаҳондаги нисбатида рўй берган ўзгаришлар, — деди Х. Бумиддин, — империалистлар асоратига тушиб қолган мамлакатларнинг миллий мустақиллик учун курашидаги муваффақиятни таъминлаган қулай шарт-шароитни вужудга келтиришга тарихий ҳисса қўшди».

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

ЧУҚУР ҲУРМАТ БЕЛГИСИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневга Болгария Халқ Республикасининг қаҳрамони унвони берилганлиги тўғрисидаги хабарни социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг газеталари кўзга кўринадиган жойларда эълон қилмоқдалар.

Л. И. Брежневнинг портретларини, унга мана шу унвонни бериш тўғрисида Болгария Халқ Республикаси Давлат Кенгашининг Фармонини ҳамда Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг, Болгария Халқ Республикаси Давлат Кенгаши ва Министрлар Советининг Л. И. Брежневга йўллаган табрикномасини Болгариядаги газеталарнинг ҳаммаси ўзларининг байрам сонларидаги биринчи саҳифаларида «Ўртоқ Леонид Ильич Брежнев — Болгария Халқ Республикасининг Қаҳрамони» деган катта сарлавҳа остида босиб чиқардилар.

Болгария матбуоти ўзининг мақолаларида СССРнинг дўстлиги ва ҳамкорлиги Болгарияда социализмни муваффақиятли қуриш учун жуда катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидламоқда.

Болгария — совет дўстлиги ва ҳамкорлиги, деб ёзади «Земеделско знаме» газетаси социалистик қурилишнинг ғоят катта вазифаларини бажариш учун қудратли таянч ва асосий гарантия бўлиб турибди. Иккала мамлакат экономикаси тобора тўлиқроқ интеграция қилинаётганлиги давлат суверенитетимизни мустаҳкамлашнинг, миллий мустақиллигимизнинг, халқаро майдондаги кучимиз ва нуфузимизнинг негизи бўлмоқда. Шу сабабли, деб ёзади газета, келажакка қўяётган ҳар бир қадамимизга ўзларининг саҳий ва беғараз ёрдамлари билан мададкор бўлаётган совет қардошларимизни чин кўнгилдан табриклаймиз.

Ўртоқ Брежневга Болгария Халқ Республикасининг Қаҳрамони унвони берилганлиги тўғрисидаги хабарни Польшадаги «Трибуна люду» ва «Жиче Варшави» газеталари биринчи саҳифаларида босиб чиқардилар. Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг органи бўлган бу газета шуни таъкидламоқдаки, Л. И. Брежнев Болгария — Совет дўстлигини ривожлантириш, мустаҳкамлаш ва чуқурлаштиришдаги ҳамда Болгария Халқ Республикасида социализм қуришдаги ғоят катта хизматлари учун, гитлерчилар фашизмини тор-мор келтиришда ва халқларни озод қилишда актив қатнашганлиги учун КПССнинг коммунизм қуришдаги бош йўлини ишлаб чиқиш ва амалга оширишга ҳамда совет давлатининг тинчликсевар сиёсатини ўтказишга шахсан ҳисса қўшаётганлиги учун шу фахрий унвонга сазовор бўлди.

Венгриядаги «Непсабадшаг» газетаси бундай деб ёзади: КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби, халқлар ўртасида тинчлик, дўстлик йўлидаги жаҳонга танилган ва ҳамма эътироф қилган курашчи бўлганлиги, партия ва жамиятга раҳбарлик қилишда Ленин традицияларининг муносиб давомчиси бўлганлиги учун ҳам шу қадар юксак унвонга сазовор бўлди.

МОСКВА АНЖУМАНИ ОЛДИДАН

ҒАРБИЙ БЕРЛИН, (ТАСС). Тинчликсевар кучларнинг Москвадаги жаҳон конгрессига тайёргарлик кўрувчи Ғарбий Берлин ташаббусчи группасининг бу ерда мажлиси бўлиб ўтди. Мажлис қатнашчилари шундай конгрессни ўтказиш керак деган фикрни қўллаб-қувватлаётган демократик ташкилотлар ва жамоат арбоблари Ғарбий Берлинда муттасил кўпайиб бораётганлигини мамнуният билан қайд қилиб ўтдилар.

МЕҲНАТКАШЛАР МАНФААТЛАРИГА ҚАРШИ

ЛОНДОН. (ТАСС). Бош министр Хитнинг Эдинбургда айтган гапидан маълум бўлишича, Англиянинг консерваторлар ҳукумати ўзининг «инфляцияга қарши сиёсати»даги учинчи фазани амалга ошираётган чоғида меҳнаткашларнинг иш ҳақини ҳар доим мажбуран бир даражада сақлаб туришни давом эттирмоқчи. Маҳаллий кузатувчилар бош министрнинг бу гапини Британия тред-юнионларининг яқиндагина ўз ишини тамомлаган ва иш ҳақини оширмаслик сиёсати қатъиян рад этган конгрессига берилган «қаттиқ» жавоб деб ҳисобламоқдалар.

Ҳозирги вақтда ҳукумат иш ҳақини энг кўп деганда йилига атиги 4 процент оширишгагина руҳсат бериб қўйган. Англиядаги етакчи саноат компанияларидан юзтаси шу йилнинг дастлабки олти ой ичида олган фойда эса бултургига нисбатан 20 процент чамаси ошиқ бўлди.

КУРАШ ҚИЗҒИН ТУС ОЛДИ

Қўшма Штатлар конгресси ёзги танаффусдан кейин яна ишга киришди. Конгресснинг дастлабки мажлисларинёқ мамлакатнинг демократлар назоратида бўлган ана шу олий қонун чиқариш органи билан республикачилар ҳукумати ўртасидаги муносабатлар ғоят кескинлашганлигини акс эттирди. Конгресснинг ҳар икки палатаси — сенат ва вакиллар палатаси иш ҳақининг минимал ставкаларини ошириш тўғрисидаги қонун лойиҳасини маъқуллаган эди. Президент Р. Никсон бу лойиҳа «Инфляцияни кучайтириб юборади» деган баҳона билан уни қабул қилишдан бош тортди. Инфляция Америка экономикасини кўпданоқ искаанжага солиб қўйди. Бошқа ички иқтисодий масалалар юзасидан, жумладан инфляцияга, қимматчиликка қарши кураш методлари ва бошқа масалалар юзасидан ҳам икки ўртада тўқнашув бўлиши кутилади.

Қўшма Штатларнинг ташқи сиёсати ва ҳарбий сиёсатига доир бир қатор асосий масалаларда конгресс билан Оқ уй ўртасида рўй берган зиддиятлар сақланиб қолмоқда. Капитолийда ҳаддан ташқари ошириб юборилган ҳарбий бюджет қисқартирилсин, Америка қўшинлари Ғарбий Европадан олиб чиқиб кетилсин ва жаҳоннинг бошқа районларида Пентагон қўшинлари ғоят камайтирилсин, деган талаблар тобора баралла эшитилмоқда. Аммо Р. Никсон яқинда ўтказилган матбуот конференциясида асослаб берилган ана шу талабларни рад этди ва мудофаага қилинадиган харажатларни қисқартириш АҚШни «иккинчи даражали давлат»га айлантиради, деди. Президент конгресснинг ўтган йилдаги фаолиятидан «кўнгли ғоят совуганлиги»ни ҳам айтди.

Шуни таъкидлаб ўтиш керакки, Оқ уй ва Капитолий бир-бирларини қаттиқ айблаб турган бир шароитда американликлар учун ҳаётий муҳим аҳамиятга молик бўлган кўп программалар эсдан чиқариб қўйилмоқда. «Қонун чиқарувчи ҳокимият билан ижрочи ҳокимият ўртасидаги муносабатларда юз берган кескинлик, — деб ёзади «Нью-Йорк таймс» газетаси, — Америка аҳолисининг манфаатларини тезроқ қондиришга асло ёрдам бермайди», газетанинг ёзишича, конгресс миллионларча американликларни тўлқинлантираётган масалаларни, чунончи, солиқ системасини ислоҳ қилиш, пенсияларни кўпайтириш ва шулар сингари масалаларни кўп йиллардан буён ҳал этолмаётир.

Конгресснинг биринчи қадамлари АҚШда ҳарбий-саноат комплекси билан боғланган ва жаҳонда кескинликни юмшатиш жараёнига қаршилик кўрсатаётган муайян сиёсий гуруҳларнинг таъсири ҳали кучли эканлигини кўрсатади. Яқинда сенат Совет Иттифоқига ва бошқа социалистик давлатларга қарши разил туҳматдан иборат пропаганда олиб бораётган «Озод Европа» ва «Озодлик» радиостанцияларининг фаолияти учун 50 миллион доллар маблағ ажратилишини маъқуллади. Бу эса сенатда «совуқ уруш» шамоли эсиб турганлигидан далолат берди.

Бу гуруҳлар, жумладан, савдосотиқда энг кўп қулайлик яратиш принципини Совет Иттифоқига нисбатан жорий қилишни кўзда тутган қонун лойиҳасининг қабул қилинишига қаршилик кўрсатишга ҳам интилмоқдалар. Конгресснинг баъзи аъзолари Совет — Америка муносабатларини нормаллаштириш жараёнини назарписанд қилмай, ана шу қонун лойиҳасини кун тартибидан чиқариб ташлаш «зарурлиги» ҳақида ҳам келишиб олмоқдалар ёки қонун лойиҳасига мақбул бўлмаган сиёсий шартларни киритишга уринмоқдалар.

Буларнинг ҳаммаси Капитолий тепалигида кураш қизиб кетганлигидан дарак беради. (ТАСС).

БУГУН РЕСПУБЛИКА САНИТАРИЯ-ГИГИЕНА, ЭПИДЕМИОЛОГИЯ, МИКРОБИОЛОГИЯ ВА ЮҚУМЛИ КАСАЛЛИКЛАР ВРАЧЛАРИНИНГ III СЪЕЗДИ ОЧИЛАДИ

САЛОМАТЛИК ОМИЛЛАРИ

Гигиена фани — саломатлик фани турмуш билан чамбарчас боғланган бўлиб, кишиларнинг соғлигини мустаҳкамлашга, уларнинг умрини узайтиришга улкан ҳисса қўшади.

Ҳормай-толмай хизмат қилаётган республика гигиеначилари фақат шу куннинг вазифаларини амалга ошириш билан чегараланмай, балки келажак режаларини ҳам тузиб қўйганлар. Шу боисдан Ўзбекистон гигиена-санитария ва касб касалликлари илмий-тадқиқот институти фаолияти тўғрисида қисқача тўхталиб ўтмоқчимиз.

Бу институт республика миқёсида гигиена ва санитария масалалари билан шуғулланувчи ягона илмий муассасадир. Ундаги ўн бешта лабораторияда элликка яқин юқори малакали мутахассислар гигиена фанининг турли соҳалари билан боғлиқ бўлган илмий муаммоларни ҳал қилиб, амалий тавсияномалар таклиф этмоқдалар. Шу билан биргаликда илмий ходимлар республика районларида, колхоз ва совхозларда бўлиб, у ерлардаги медицина ходимларига яқиндан ёрдам кўрсатяптилар.

Институт ҳаво гигиенаси лабораторияси ходимларининг бутун фикри-зикри ҳавонинг тоза ва мусаффо бўлишига қаратилган. Улар турли корхоналарда иш жараёнида ажралиб чиқадиган чиқиндиларининг ҳаво таркибига аралашиб қолмаслиги билан боғлиқ бўлган илмий ишларни планлаштирганлар.

Сувни об-ҳаёт дейдилар. Тоза сувнинг киши ҳаёти учун нақадар зарур эканлиги ҳаммамизга аён. Лекин баъзи жойларда ичимлик сув ҳар хил чиқиндилар билан ифлосланади. Бунинг асосий сабабларидан бири оқар сувларга ифлос сувларнинг аралашиб қолишидир.

Институтимизнинг сув ва ер гигиенаси лабораторияси ходимлари республикамиздаги сув манбаларининг доимо тоза ҳолда бўлиши учун зарур чораларни кўриб, уларни илмий жиҳатдан асослаб, фойдали тавсияномалар таклиф этмоқдалар.

Маълумки, инсон меҳнатсиз яшай олмайди. Меҳнатнинг тўғри уюштирилиши одамнинг ҳар томонлама камол топишида катта роль ўйнайди. Меҳнат шароитининг киши соғлиғига қандай таъсир этишини ўрганадиган гигиена соҳасини меҳнат гигиенаси деб юритилади. Институтнинг меҳнат гигиенаси бўлими лабораторияларида республикамизнинг турли корхоналарида (кимёвий, синтетик бирикмалар ишлаб чиқарадиган корхоналар), қишлоқ хўжалик шароитида киши саломатлигига зарарли таъсир қиладиган ҳар хил омилларни кескин камайтириш ва йўқотиш билан боғлиқ бўлган ишлар олиб борилмоқда. Қишлоқ хўжалигида ишлатиладиган турли агрегатларга, машиналарга гигиеник баҳо бериш, механизатор учун қулай шарт-шароитлар яратиш тавсияномалари бериш, кимёвий химикатлар ишлатилганда меҳнат гигиенаси қоидаларини ишлаб чиқиб, уларни амалда татбиқ этиш ҳам шу бўлим илмий ходимларининг вазифаларига киради.

Республика гигиеначилари ва санитария врачлари ўзларининг улкан анжумани — III республика съездини катта амалий натижалар ва ютуқлар билан кутиб олмоқдалар.

Съезддан умидимиз катта. Унинг қарорлари ва кўрсатмалари республика гигиеначилари ишларининг янада ривожланишига имкон беради. Бу эса меҳнатсевар халқимизнинг сиҳат-саломатлигини янада яхшилаш учун асосий омил бўлиб хизмат қилади.

Ш. ОТАБОЕВ,
Ўзбекистон гигиена, санитария ва касб касалликлари илмий-тадқиқот институтининг директори, медицина фанлари доктори, профессор.

Н. БОБОХУЖАЕВ,
институтнинг илмий ишлар бўйича директор ўринбосари, медицина фанлари кандидати.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 18.35 — ТОШКЕНТ. 18.40 — Қўғирчоқ фильм. 18.50 — «Глобус» программаси. 19.20 — Совет тинчлик программаси амалда. 19.35 — Ахборот. 19.50 — Фестиваль қатнашчилари билан учрашув. 20.30 — Ўн минут музика. 20.40 — Ахборот. 21.00 Пахтакорлар учун кўрсатув ва концерт. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети. 23.00 — Санъат усталари. СССР халқ артисти Шукур Бурхонов. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 18.35 — МОСКВА. 19.00 **Хоккей:** «Крилья Советов» (Москва) — «Спартак» (Москва). 19.40 — Инсон ва қонун. 20.10 — Телефильм. 20.50 — **Инженер Промчатов** (бадиий фильмнинг 2-серияси). 22.00 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. (Тошкент). 22.30 — А. Твардовский поэзияси. 23.05 — Концерт. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 10.00 — V Бутуниттифоқ телефильмлар фестивалига тақдим этилган ҳужжатли, бадиий ва музикали фильмлар намойиши. 19.35 — Ўқув кўрсатуви. 20.10 — Тошкент янгиликлари.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 11/IX да **Шоҳ Эдип.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Решма ва Шера; Шахсий уйингиз — САНЪАТ САРОЙИ (11.00, 13.30, 16.00, 18.00, 20.40).

Геркус Мантас — «ЧАЙКА» (12.00, 15.00, 18.00, 20.45). «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 20.45). «МОСКВА» (12.00, 14.30, 17.00, 21.00). «ДРУЖБА» (12.00, 15.00, 18.00, 20.40).

Қизлар қасамёди — «СПУТНИК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун).

Аччиқ гуруч — «СПУТНИК» (тоқ соатларда — кундуз ва кечқурун).

Фантомас (2, 3 сериялар) — «ЎЗБЕКИСТОН» (10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 21.30).

Дайди — «КЎКЧА» (11.00, 14.00, 17.20, 20.30).

Филлар — менинг дўстларим (2 серия) — НАВОИЙ номли (10.40, 14.00, 17.10, 20.20).

Кашмирдаги муҳаббат — ҲАМЗА номли, (11.30, 14.30, 17.30, 20.30).

Бошсиз чавандоз — «МОСКВА» (10.00, 19.30).

Михай ботир (2 серия) — «ДРУЖБА» (11.00, 14.00, 17.00, 20.00).

ЁЗГИ БИНОДА

Қизлар қасамёди — «ФЕСТИВАЛЬ».

300 спартанлик — «ХИВА».

Фантомас (3-серия) — «ТЕЛЬМАН номли.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

СССР халқ артисти, Ҳамза номли Ўзбекистон ССР давлат мукофоти лауреати Шукур БУРХОНОВ туғилган кунининг 60 йиллиги олдидан

11 СЕНТЯБРДА

Софокл

«ШОҲ ЭДИП»

(2 пардали трагедия)

СПЕКТАКЛДА СССР халқ артисти, СССР давлат ва Ҳамза номли Ўзбекистон ССР давлат мукофоти лауреати Сора ЭШОНТУРАЕВА ва СССР халқ артисти, Ҳамза номли Ўзбекистон ССР давлат мукофоти лауреати Шукур БУРХОНОВ ва бошқалар қатнашадилар.

Спектакль кеч соат 7 яримда бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

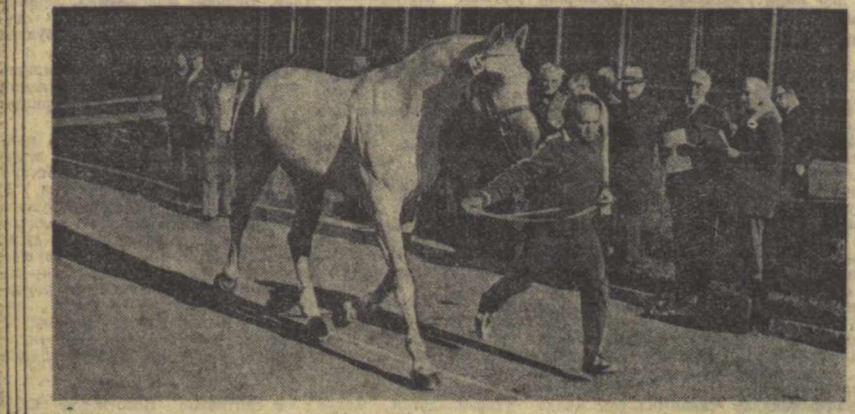

КУМУШ СОВРИНДОР

Киевда чавандозлик бўйича Европа чемпионати мусобақалари тугади. Чавандозлик уч кураши бўйича ўтказилган мусобақаларда Англия, ГФР, Швеция, СССР, Австрия, Польша ва Болгария командалари ўзаро куч синашдилар. Совет терма командаси составида қатнашган республикамиз чавандозларидан М. Исмоилов «Қадах» лақабли арғумоғи билан 7-ўринни эгаллади. Команда ҳисобида ГФР спортчилари пешқадам, совет командаси кумуш медаль совриндори бўлишди. Шахсий биринчиликда командамиз капитани А. Евдокимовга олтин медаль насиб қилди. Суратда: М. Исмоилов арғумоғини мусобақага олиб чиқмоқда.

В. Кутирев фотоси.

Ўзбекистон ноз-неъматлари

ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

Самарқанд районидаги Энгельс номли колхоз деҳқонлари катта меҳнат ғалабасини қўлга киритдилар, тайёрлов пунктига 4600 тонна сабзавот маҳсулотлари топшириб, йиллик планни бажардилар. Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Хушвақт Яхшибоев бошлиқ бригада аъзолари пландаги 690 тонна ўрнига 800 тонна сабзавот сотиб, социалистик мусобақада ғолиб чиқдилар. Бригадада ҳозиргача гектаридан 400 центнердан зиёд помидор олинди. Карам, сабзи, кабачка ҳосили ҳам юқори бўлди. Миришкор деҳқонлар яна 400 тонна маҳсулот топшириш мажбуриятини олдилар. Шаҳар аҳолисига кунига 5 тоннага етказиб маҳсулот жўнатиляпти.

Муродқул Умаров, Исмат Рўзиматов, Карим Меликовлар бошлиқ бригадаларда ҳам ҳозиргача 670-750 тонна сабзавот маҳсулотлари тайёрланди. Бригадаларда яна 200-350 тоннадан маҳсулот тайёрлаш мажбурияти қабул қилинди.

Илғор сабзавоткорлар ҳақида гап борганда Ҳамро Ғаниев, Эшонқул Рўзиқулов, Ғофур Фозилов, Обид Салохов, Мамади Раҳимовларнинг номини фахр билан тилга оламиз. Улар бошчилик қилаётган звеноларда гектаридан 600-700 центнердан сабзавот маҳсулотлари олинди ва юқори сорт билан тайёрлов органларига етказиб берилди. Лекин бу марра эмас, демоқдалар миришкор сабзавоткорлар. Ҳамма резервлардан самарали фойдаланиб, халқимизга ҳар қачонгидан кўп маҳсулот етказиб берамиз.

Энгельс номли колхоз меҳнат аҳлининг армуғонидан фақат Самарқанд шаҳарининг аҳолисигина эмас, балки Тошкент, Москва, Ленинград ва бошқа шаҳарларнинг ишчи, хизматчилари ҳам баҳраманд бўлмоқдалар. Сабзавот йиғими бошлангандан буён ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 1530 тонна кўп маҳсулот тайёрланиб, шаҳарлик дўстларимизга жўнатилди.

Миришкор деҳқонлар ички резервларни ҳисоблаб чиқиб, она Ватанга яна 2000 тонна сабзавот маҳсулотлари жўнатиш, ҳосилдорликни гектар бошига анча ошириш, ялпи кўрсаткични 6600 тоннага етказиш учун курашмоқдалар. Хўжаликда узум узиш ҳам қизитиб юборилди. Бу йил 6 минг тонна узум тайёрланади.

Бобоқул ИМОМОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг штатсиз мухбири.

ШАРҚ ОСМОНИ

Борис ПАРМУЗИН.

Борис Пармузиннинг янги ёзган «Шарқ осмони» романи совет разведкачиларининг Улуғ Ватан уруши йилларида олиб борган ишлари ҳақида ҳикоя қилади. Бугун газетхонлар эътиборига ҳавола қилинаётган роман-хроникадан олинган ушбу парчада уруш йиллари Эронда Советларга қарши иш олиб борган миллатчи унсурлар ҳаракати тасвирланади. Мелибой ҳам, Тўлқин Уринбоев ҳам маҳаллий ўзбек бойларидан. Улар 1924 йили Эронга қочиб кетиб, Ўзбекистонда Совет ҳокимиятини ағдариш учун зимдан иш кўриб юрадилар. Фашистлар Германияси Совет Иттифоқига ҳужум қилгач, улар энди ниятимизга етамиз, деб ўйлашади. Совет разведкаси миллатчи Тўлқин ва Мелибойларнинг ҳамда инглиз разведкачиси Хольмснинг жиноятларини фош қилади, уларни қўлга тушириб, Эрон полициясига топширади.

Мелибой саҳрога ёндаш қишлоқда... ўзига содиқ бўлган бир одамнинг уйида қотган нон билан яхна гўшт еб, чой ичарди. Кун ҳали унча исиганича йўқ. Шунга қарамай, у устма-уст ичар, уй эгаси қумғондан чойнакка қайноқ сув қуйиб турарди. У меҳмон олдида тинимсиз эгилар, шу дақиқада қандай буйруқ бермасин, уйини, оиласини ташлаб бўлса ҳам Мелибойнинг айтганини бажаришга тайёр эди.

— Бизникилар қалай? — сўради секин Мелибой.

— Кутишяпти... — деди уй эгаси.

— Уйма-уй кириб, айтиб чиқ: кечаси йўлга тушамиз...

Мелибой ўзига қарам бўлган кишилар тақдирини жуда тез ҳал этарди. У аввал кимни билган, кимлар билан даҳшатли йўлни босиб ўтган бўлса, ўшалардан атиги саккиз кишини танлади. Бақалоқ инглиз ҳам худди шу рақамда туриб олганди...

...У ҳамон чой ичишда давом этарди. Кун жуда чўзилиб кетди. Мелибой деразадан бир неча бор қараб қўйди. Офтоб аёвсиз қиздирарди. У яна пиёлага чой қуйиб, ташналик билан ичди. Уй эгаси ҳеч нарса сўрамас, қумғонни қайнатишда давом этарди. У икки марта қўшниларга чиқиб чой олиб келди.

Мелибойнинг келганини бутун қишлоқ эшитди. Лекин у бундан қўрқмасди. Бу ерда яшаётганлар унинг ўз одамлари эди. Кундузи қишлоқдан чиқиб кетишга кимнинг ҳадди сиғарди... Кечаси бўлса... Кечаси у бу ерда бўлмайди.

Вақт жуда имиллаб ўтяпти... Мелибой мизғиб олишга анча уриниб кўрди. Бўлмади. Сал кўзи илинганида ўзини жарликка қулаётган ҳолда кўрди. Чўчиб уйғониб, чойнакка қўл узатди. Тўсатдан қўлидаги пиёла чойнакка тегиб кетди. У қўли қалтираётганини энди сезди. Авваллари ҳеч бунақа бўлмасди...

Нимадан қўрқяпти?

Кеча у биринчи бекатда, ошхоначи унга бепарво қараган ўша жойда Мелибой нотаниш йигитнинг огоҳлантиришидан кулган эди.

Йигит етказган хабари учун катта пул сўради. Мелибой ўзини аҳмоқ қилиб кўрсатишни хоҳламагани учун бамайлихотир катта суякни кемиришда давом этди. У оғзини енги билан артиб, ошхонага машинада келган йигитга қараб кулди.

— Кимсан?

— Бунинг аҳамияти йўқ... — деди йигит.

Мелибой бошини ликиллатди: чаққи эмассан.

— Вақтим йўқ... — қўшиб қўйди йигит.

Мелибой ғалати аҳволга тушиб қолди. У қаллобларни тез танирди. Бу йигит алдамаётганди. У алдай олмасди. Агар пулни камроқ сўраганида... Мелибой хушёр тортарди. Агар олиб келган хабари учун пул сўрамаганида унга эътибор ҳам бермасди.

— Йигит, — деди Мелибой, — ҳали ёшсан, мени билмайсан.

— Биламан.

— Қаёқдан биласан?

— Мен сиз ҳақингизда эшитганман.

Бу гап Мелибойга таъсир этмай қолмади.

— «Амир» бозоридаги ҳамма дўкондорлар сизни танишади.

— Эҳтимол... Менга қандай хабар айтмоқчисан?

— Муҳим янгилик. Жуда муҳим.

— Нега мунча қиммат сўраяпсан?

— Гап сизнинг ҳаётингиз ҳақида кетяпти.

— Ҳаётимга ким таҳдид соляпти?

Йигит индамади.

— Ким?

— Пул... — деди йигит.

— Лекин менда бунча пул йўқ, — тўнғиллади Мелибой.

— Бор! — деди қатъий йигит.

— Сен кўп нарсани биларкансан, — қошларини чимирди Мелибой.

— Ҳа, — эътироф этди йигит. — Сизни бу йўлда дўстлар... ва душманлар кутаётганини ҳам биламан...

Йигит унинг кўзига тик қаради. Мелибойнинг нигоҳига ҳар ким ҳам дош беравермайди. Бу йигит эса дош берди.

— Мен бошқа кутолмайман, — деди у.

— Тўхта... — деди Мелибой. — Мен сендан каттаман, йигит.

— Мен Теҳронга қайтишим керак.

— Тўхта... Пулни бераман. Лекин сўраганингнинг ҳаммасини эмас, бироз камроқ. Менда пул бор. Лекин ҳозир ёнимда эмас.

Мелибой аланглади. Ошхонада бирор зот кўринмасди.

— Мана... — у этиги қўнжидан бир даста пул чиқарди. — Агар алдасанг...

Йигит алдамаганди. Орадан бир кун ўтиб, Мелибой бошқа бир қишлоққа қўнган пайтида, Зуфар пайдо бўлди. Мелибой ёлланган қотилни таниди. Зуфар қучоқ очиб унга пешвоз чиқди.

— Ғалати учрашув! — қичқирди Зуфар. — Буни қаранг-а, ҳеч кутмаганда!

— Яхши дўстларни худо ҳамиша учраштираверади, — деди киноомуз Мелибой.

Орадан бирор дақиқа ўтар-ўтмас, улар ёнма-ён ўтириб, шўрва ичишар, гўшт ва шолғом еб, роҳатланишарди.

— Шолғомни фақат Бухорадагина шундай яхши пиширишади, — деди Зуфар.

Мазали овқатни Мелибой ҳам эслади. Бухоро, Фарғона, Самарқанд шўрвалари эсига тушди.

— Ёшартиради, — деди шўрвага қалампир сепаркан.

Улар тор хонада ёнма-ён ётишди. Зуфар пичоғи илинган белбоғини намойишкорона ечиб, девор ёнига ташлади. Бир дақиқалардан сўнг хуррак торта бошлади.

Мелибой ҳам тошдек қотди, иложи борича қимирламасликка ҳаракат қилди. Зуфар ўзини ухлаганга солиб ётибди ёки ҳар дақиқада уйғониб қолиши мумкин, деб ўйларди у.

Орадан анча вақт ўтди. Мелибойга тонг отаётгандай бўлиб кўринди. У қўлини девор томон чўзиб, Зуфарнинг пичоғини олди. У бир қўли билан Зуфарнинг оғзини беркитиб, пичоқни унинг кекирдагига қадади.

— Мени пойлаб келдингми? — сўради шивирлаб.

Зуфар ўз аҳволини тушуниб, қаршилик кўрсатишга уринмади.

— Мени пойлаб келдингми? — У Зуфарнинг оғзидан қўлини олди. — Ким юборди?

Зуфар зўрға нафас оларди.

— Айтсанг, ўлдирмайман, — деди Мелибой, — қани?

— Ўринбоев... Пулни жияни олиб келди, — тан олди Зуфар.

— Жияни? Ёшми? Ҳа... У ҳақда гапириб бер-чи?

Зуфар пичоқ тиғининг кекирдагига тегиб турганидан шошиб, тез-тез гапирди. У ўз пичоғини яхши биларди.

— Мен ҳаммасини айтдим. Пул бераман, қўйиб юбор! Ахир, ваъда бердинг-ку!

Мелибой сўзининг устидан чиқмади. Пичоқни қурбонининг бўғзига тортиб юборди. Сўнгра уни Зуфарнинг яхтагига артиб, ўликнинг ёнига ташлади.

Худди аввалгидек бу сафар ҳам енгил кўчди... Лекин Мелибой ўзига келолмасди. У яна чойнакка қўл чўзди, яна ташналик билан чойга ёпишди. Йўқ... Мелибой кекса Ўринбоевдан ҳам, унинг жасур жиянидан ҳам қўрқмайди. Улар маъмурларга ёки совет разведкасига хабар қилиша олмайди. Уларнинг ўзлари ит-мушук бўлиб юришибди. Жиян тоғасини боплаб сотди, қойил!

Зуфарнинг ўлими-чи?... Лекин полиция уни яхши билади, жиноят устида қўлга туширолмай юришганди. Шундай экан, Мелибой нега қўрқяпти? Қўли ҳамон қалтирар, томоғига алланима тиқилиб турарди.

Машина ярим тунда келди. Мелибой яшикларни ўзи очиб кўрди. Қуроллар немисларники экан. Гарчи Мелибой уларни Черчилдан олдим, деб мақтанган бўлса-да, жосуслар бу нарсадан унча ҳайратланишмади.

Қишлоқда онда-сондагина хира чироқлар кўзга ташланарди. Атроф жимжит. Шунинг учун бўлса керак, қишлоқ орқаси — саҳро томондан келаётган машиналар овозидан қоёқлар хушёр тортишди.

Инглиз «ёнингда мен борман, ғам ема» дея Мелибойни тинчлантиришга уринарди. Лекин орадан бир неча дақиқа ўтгач, ўзини бутунлай йўқотиб, ранги бўздай оқариб кетди. У ҳозир Эрон полицияси ва Совет контрразведкаси ходимларига ўзининг бу қишлоқда, қурол-яроғ солинган яшиклар ва қотилнинг олдида нима қилиб турганини тушунтиролмай лол бўлиб қолганди...

Русчадан **Файзи ШОҲИСМОИЛ** таржимаси.

Самарқанд область маданият уйи ҳузурида ташкил этилган махсус курсда районларда ишлаш учун бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг раҳбарлари тайёрланмоқда. Бугунги кунда 25 нафар йигит-қиз миллий чолғу асбоблари, рақслари, хор қўшиқлари ва саҳна асарлари бўйича маълумот олмоқдалар. Суратда: Самарқанд опера ва балет театрининг артисти А. Аҳмаджонов ёшлар билан машғулот ўтказмоқда.

А. Кузьменко фотоси, (ЎзТАГ).

ДЎСТЛИК КАРНАВАЛИ

РЕПОРТАЖ

Тошкентдаги Ленин комсомоли номли маданият ва истироҳат боғи ўтган шанба, якшанба кунлари одамлар билан гавжум бўлди. Бу ерда Тошкент XVI «Дўстлик карнавали» ўтказилди. Карнай-сурнай садолари, осмонга учирилган юзлаб шар, кабутарлар шодиёна маросим бошланганлигидан дарак берди. Карнавалнинг фахрий байроғи кўтарилади. Майдондан 15 иттифоқдош республика байроғини ҳамда «Тинчлик», «Дўстлик», «Тенглик» каби шиорлар битилган алвонларни кўтариб олган турли миллат вакилларидан иборат ёшлар колоннаси ўтади. Шундан кейин, байрам программасидаги номерлар бирин-кетин томошабинлар диққатига ҳавола қилина бошлайди.

Боғнинг «Шарқ бозори», «Рус ярмаркаси», «Комсомол — қаҳрамонлар» деб номланган майдонларида таниқли артистдан ҳаваскор санъаткоргача, сўз устасидан ёш шоиргача ўз маҳоратларини намойиш этишарди. Ўзбекистон Давлат филармонияси артистларининг концертида, республика халқ артисти Акрам Юсупов бошлиқ қизиқчи, масхарабозлар даврасида, «Хумор» чойхонасидаги аскиячилар мусобақасида ҳамда шаҳар музика-рақс ансамбллари кўрсатаётган томошаларда давомли қарсаклар, қаҳ-қаҳалар тинмасди. Андижонлик Усмонжон Нишонбоев раҳбарлигидаги бир группа дорбозлар нозик ва чаққон ҳаракатлари билан йиғилганларни хушнуд қилишарди.

Қарсаклар боғнинг ҳамма томонидан эшитиларди. Ниқоб кийган ёшларнинг қувончи хатти-ҳаракатидан, табассумидан сезилиб турибди. Ўзбек халқ филармонияси қизлар ансамблининг бадиий раҳбари, республикада хизмат кўрсатган артистка Ф. Носировадан коллективи ҳақида гапириб беришни сўраганимизда, у қуйидагиларни айтди:

— Ансамблимиз 1962 йилда ташкил топган. Қизларнинг ҳаммаси ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўз маҳоратларини оширмоқдалар. Айниқса, ишчилардан опа-сингил Турсуной ва Назира Раҳимовалар коллективимиз кўрки, десак арзийди. Бугунги карнавалга бошқа санъаткорлар каби коллективимиз қизлари ҳам катта тайёргарлик, зўр умид билан келганликларини томошабинлар олқиши исботлаб турибди.

Боғнинг ўнг томонида «Ёшлик» ансамбли рақкосаларидан Ш. Абдуллаева, Н. Мусаева, Г. Муҳамедовалар чиройли рақслари билан йиғилганларни хушнуд қилишарди.

— Тошкент XVI «Дўстлик карнавали»нинг уюшқоқлик билан, хушчақчақ, кўнгилли ўтишида пойтахт корхона ва ташкилотларининг ҳиссаси катта бўлди, — дейди карнавал бадиий раҳбари Ў. Тоҳиров. — Бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ва ансамбллар коллективлари учун эса катта кўрик вазифасини ўтади.

Икки кун давом этган «Дўстлик карнавали»да «Баёт», «Бинафша», «Шодлик», «Ором» ансамбллари, республика қўғирчоқ театри ва бошқа жуда кўплаб маданият, санъат коллективлари муваффақиятли қатнашди. Октябрь район ошхоналар тресги ходимлари тайёрлаган сифатли миллий таомлар эса карнавал қатнашчиларига манзур бўлди.

Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллигига бағишлаб ўтказилган карнавал турли миллат вакилларининг қон-қардошлиги, метиндек дўстлиги ва бирдамлигини яна бир бор намойиш қилди.

Карнавал тантаналари якшанба куни катта мушакбозлик билан тугади.

А. МАННОПОВ,
Е. ХЎЖАМБЕРДИЕВ.

СССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ МИНИСТРЛИГИНИНГ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ БУТУНИТТИФОҚ ПАХТАЧИЛИК ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ (СоюзНИХИ) вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

қишлоқ хўжалиги экономикаси ва ташкил этилиши бўлимининг мудири (фан доктори ёки кандидати).

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ариза ва ҳужжатлар қуйидаги адрес бўйича юборилсин: 702133, Тошкент область, Орджоникидзе район, Оққовоқ почта бўлими.

Республика «Узвторчермет» ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи «Узвторчермет» ишлаб чиқариш-тайёрлаш бошқармасининг собиқ бошлиғи, шахсий пенсионер **Зайниддин Мақсудович МАҚСУДОВ**нинг вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдиради ва марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

ФУТБОЛ

Мамлакат олий лига командалари ўртасида ўтказилган навбатдаги тур учрашувларида қуйидаги ҳисоблар қайд қилинди: «Шахтер» — «Пахтакор» 1:0, ЦСКА — «Днепр» 0:0 (3:5), «Заря» — «Арарат» 0:1, «Динамо» (К) — «Динамо» (Тб) 2:1, «Спартак» — «Торпедо» 1:1 (5:4), «Зенит» — «Карпат» 3:0, «Динамо» (Мн) — «Динамо» (М) 2:1, СКА — «Қайрат» 1:2.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ. Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ● ТЕЛЕФОНЛАР: Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

В. — № 214. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Р. — 03665.